БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 204 (19.280). ● 1985 йил 6 сентябрь, жума ● Баҳоси 3 тийин.

КПСС XXVII СЪЕЗДИГА—27 ЗАРБДОР ЎН КУНЛИК!

ПАХТАЗОР ЧОРЛАЙДИ

ҲАМ СУРЪАТ, ҲАМ САЛМОҚ

Республикамиз далаларида съездолди меҳнат вахтаси авжида. Агросаноат меҳнаткашлари етиштирилган ҳосилларни нобуд қилмай йиғиштириб олиш, эҳтиётлаб асраш ва уларни истеъмолчиларга бир маромда етказиб бериш тадбирларини кўрмоқдалар.

Ғалла ўримини ниҳоясига етказиб, маккажўхори ва шоли ўримига киришган деҳқонлар етиштирилган мўл ҳосилни вақтида тезу соз йиғиб, Ватан хирмонларига тўплашга ва айни пайтда келгуси йил ҳосили учун мустаҳкам замин ҳозирлашга бел боғлаганлар. Шу ишларни амалга ошириш бугунги кунда қишлоқ коммунистларининг, агросаноат комплекси барча меҳнаткашларининг муҳим вазифасига айланган.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюроси ўзининг навбатдаги мажлисида республикамиз қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши самарадорлигини янада оширишнинг баъзи масалаларини кўриб чиқди. Партия, совет ва қишлоқ хўжалик органлари маҳсулот ишлаб чиқаришни янада ривожлантириш йўлида мавжуд имкониятлардан тўлароқ фойдаланиш учун меҳнат коллективлари фаолиятини мунтазам активлаштиришга, топширилган иш учун кадрлар масъулиятини тинмай оширишга катта эътибор бермоқдалар. Шу билан бирга, деб таъкидланади бюро мажлисида, партия комитетлари ва давлат органлари ҳамма жойда ҳам зарур ташаббускорлик, фаоллик кўрсатаётгани йўқ. Жойларда маккажўхори ўрим-йиғим ишлари суръати суст. Бошоқли ва дуккакли экинлар ҳамда беда, рапс, судан ўти уруғлиги учун ажратилган майдонларда белгиланган юмушлар кечикиб боряпти. Кузги экин-тикин ишларига ҳозирлик кўришда, уруғлик фондини яратишда, озуқа тайёрлаш участкаларида қатор камчиликлар бор.

Ҳозир қишлоқ меҳнаткашлари барча имкониятларга эга. Қудратли, замонавий техника ҳам, бошқа ресурслар ҳам, малакали кадрлар ҳам етарли. Оренбург области ғаллакорлари тажрибаси асосида партия комитетлари ва хўжалик раҳбарлари куч ва ресурсларни ўз ўрнига қўйган, мавжуд воситаларни тўғри тақсимлаган, ўрим-йиғим звенолари ҳамкорлигини таъминлаган жойларда кутилган натижаларга эришилмоқда. Масалан, Қашқадарё, Жиззах областларининг кўплаб колхоз ва совхозларида иш худди шундай ташкил этилган. Ўрим-йиғим конвейери аниқ ва пухта ишлаб турибди. Ғаллакорлар «Давлатга дон сотиш топшириқларининг муваффақиятли бажарилишини таъминлаш — ҳамманинг ва ҳар бир кишининг шарафли бурчи» шиори остида меҳнат қилишяпти. Улар бугунгача мамлакат элеваторларига ўтган йилнинг шу даврига нисбатан анча кўп —115-120 минг тоннадан зиёдроқ юқори сифатли дон жўнатдилар. Сурхондарё, Тошкент, Самарқанд маккажўхоризорларидан Ватан омборларига келаётган дон оқими ҳам кун сайин ошиб бормоқда. Республикада шоли ўримини биринчи бўлиб бошлаган Гагарин районидаги «Шоликор», «Искра» совхозлари механизаторлари ҳар гектар шолипоядан 37,3 центнердан дон олишга сўз бердилар. Қорақалпоғистондаги Нукус, Қўнғирот, Ленинобод, Тахтакўпир, Қораўзак районлари хўжаликларида ҳам шоли ўрим-йиғими бошланганлиги ҳақида хабарлар келиб турибди. Бироқ Хоразм, Навоий областлари бу борада бир қадар сусткашлик қилмоқдалар. Бухоро областининг айрим хўжаликларида йиғиб олинган «каҳрабо дон»ни жўнатиш жараёнларида узилишлар бўляпти.

Мамлакатга қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг фақат миқдоригина эмас, унинг сифати ва кенг ассортименти ҳам керак. Лекин, қатор районларнинг омилкор деҳқонлари, барча турдаги дон маҳсулотлари етиштиришни тобора кўпайтириб боришаётган бир пайтда, айрим жойларда ғалла, шоли «каҳрабо дон», ловия, нўхот, мош сингари бошоқли ва дуккакли ўсимликлар майдонлари асоссиз камайтириб юборилипти. Агросаноат комплекслари меҳнаткашлари бу борада план интизомини муттасил мустаҳкамлаб боришга даъват этилгандирлар. Шунингдек, картошка, сабзавот ва мева тайёрлаш топшириқлари ижроси ҳам алоҳида эътиборга молик юмушлардир.

Чорва озуқаси базасини яратиш — қишлоқдаги долзарб вазифалардан бири. Чорвадорлар гўшт, сут, тухум ишлаб чиқариш ва давлатга сотиш суръати ва салмоғини муттасил ошириб боришяпти. Бу ютуқларни мустаҳкамлаш ва ривожлантириш учун эса, шубҳасиз, ишончли ем-хашак базаси керак. Ҳар бир колхоз ва совхоз дағал хашак тўплаш, сервитамин озуқалар етиштириш, чорвачилик маҳсулотлари ишлаб чиқаришда эришилган ютуқларни мустаҳкамлаш имкониятларига эга. Бироқ бу имкониятлардан тўла фойдаланиляптими! Урганч, Калинин, Фарғона районларида кўплаб табиий майдонлардаги ўт ҳануз ўриб олингани йўқ. Деҳқонобод, Қоракўл, Оқдарё, Навоий районларида озуқа гектарлари ҳосилдорлиги паст. Устига-устак, тўпланган дағал хашак миқдори эҳтиёж даражасидан кам. Сенаж, силос бостириш бўйича белгиланган планлар бажарилмаяпти, ем ва озуқа ғамлаш ишларида бепарволик сезиляпти. Аммо оз бўлса-да ҳали вақт бор. Дон ўрим-йиғимига бўлган эътиборни бўшаштирмай, чорвачилик озуқа базаси яратиш йўлида олиб борилаётган курашни кучайтириш лозим.

Бу йилги ўрим-йиғим мавсуми якунларида қишлоқ меҳнаткашлари билан доимий ҳамкорлик қилиб келаётган идоралар, ташкилотлар ва муассасаларнинг роли беқиёс. Бу борадаги барча куч ва ресурсларни бирлаштириб, пировард натижаларга эришиш йўлидаги курашни кучайтириш — агросаноат комплекси меҳнаткашларининг бугунги муҳим бурчи бўлмоғи даркор. Афсуски, шериклар фаолиятида ҳали етарли ҳамкорлик бўлмаяпти. Томди, Конимех, Нурота районлари чорвадорлари «Госкомсельхозтехника» бирлашмалари ишидан қониқмаётирлар. Далаларда ва яйловларда ишлатилаётган машина-механизмларга етарли хизмат кўрсатилмаяпти.

Ўрим-йиғим ишлари қишлоқ партия ташкилотларининг диққат марказида бўлмоғи керак. Улар айни кунларда шунга даъват этилган. Коммунистлар йўл қўйилаётган камчиликлар билан, айрим раҳбарларнинг барча айбни об-ҳавога ёки бошқа «объектив» сабабларга тўнкашдек баҳоналари билан муроса қилмасликлари лозим. Область, район партия комитетлари бундай ҳолларнинг айбдорлари фаолиятига қатъий принципиаллик билан баҳо беришлари даркор.

Қишлоқ меҳнаткашлари ва бирлашмалари коллективлари учун ўрим-йиғим мавсумини барвақт тугаллаб, етиштирилган ҳосилни тўла жамғариб олишга эришишдан муҳимроқ вазифа йўқ. Шундагина улар мамлакат Озиқ-овқат программасининг муваффақиятли бажарилишига баракали ҳисса қўшган ва КПССнинг XXVII ҳамда Ўзбекистон Компартиясининг XXI съездларини муносиб кутиб олган бўладилар.

Терим машиналарини унумли ишлатиб, мавсумни қисқа муддатда якунлаш ғўза баргининг батамом тўкилишига боғлиқ. Буни яхши билган Оқолтин районидаги «СССР 60 йиллиги» совхози механизаторлари дефолиацияни уюшқоқлик билан олиб боришмоқда. Улар ўн кунда 4 минг гектар ердаги ғўзага ер усти аппаратлари ёрдамида дефолиантлар сепишни мўлжаллашмоқда.

Суратларда: пешқадам механизатор Қаҳрамон Пармонов (юқорида) ва дефолиация қилиш пайти тасвирланган.

В. Втюрин фотолари (ЎзТАГ).

М. С. ГОРБАЧЕВнинг Тюмень областида бўлиши

4 сентябрда М. С. Горбачев мамлакатнинг энг муҳим нефть-газ регионн бўлган Тюмень областига келди. Нижневартовск шаҳри аэропортида уни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари В. И. Долгих, КПСС Марказий Комитети секретари Б. Н. Ельцин, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари А. К. Антонов, Н. К. Байбаков, Б. Е. Шчербина, КПСС Марказий Комитети Ташкилий-партиявий ишлар бўлимининг мудири Г. П. Разумовский, КПСС Марказий Комитети Пропаганда бўлимининг мудири А. Н. Яковлев, Тюмень области партия комитетининг биринчи секретари Г. П. Богомяков, Томск область партия комитетининг биринчи секретари А. Г. Мельников, СССР министрлари, маҳаллий партия ва совет органларининг раҳбарлари кутиб олдилар.

Шу куниёқ М. С. Горбачев Самотлор конида нефть ва газ қазиб чиқариш корхонасида бўлди, пармаловчилар, монтажчилар, қурувчилар, инженер-техник ходимлар билан учрашди. Суҳбат чоғида нефть қазиб чиқаришни кўпайтириш йўллари ҳақида муфассал гап борди. Шу йил август ойида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг 1986—1990 йилларда Ғарбий Сибирда нефть ва газ саноатини комплекс ривожлантириш тўғрисида қабул қилган қарори муҳим эканлиги уқтириб ўтилди. Бу қарорнинг амалга оширилиши нефть, конденсат ва газ қазиб чиқариш юзасидан СССР Энергетика программаси топшириқларининг бажарилишини таъминлайди. Бу ишда замонавий нефть-газ кони жиҳозлари ва технология ускуналари ишлаб чиқаришда фан ва техника ютуқларидан тўлароқ фойдаланиш зарурлиги уқтириб ўтилди.

М. С. Горбачев «Самотлорнефть» нефть-газ қазиб чиқариш бошқармасининг иккинчи ва учинчи газлифт компрессор станцияларида, 3-комплекс йиғув пунктида, мастер В. С. Рибакиннинг пармалаш установкасида бўлди.

Министрликлар, бошқармалар, корхоналарнинг раҳбарлари Самотлор конида ундан фойдаланилаётганидан буён бир ярим миллиард тоннадан кўпроқ нефть ва 138 миллиард кубометрга яқин қўшимча газ қазиб олинганини маълум қилишди. Нефть олишни янада интенсивлаш билан боғлиқ масалалар муҳокама этилди. Механизациялашган усулда қазиб олишга ўтишни, шу жумладан анча илғор усул бўлган газлифт усулига ўтишни жадаллаштириш ҳақида сўз юритилди. Нефть-газ саноатининг илмий-техникавий базасини мустаҳкамлаш мақсадга мувофиқ эканлиги кўрсатиб ўтилди. Тармоқ фани ер ости бойликларини ишлаб чиқишнинг яна ҳам самарали лойиҳаларини етказиб бериши керак. Нефть конлари электр билан пухта таъминланиши кечиктириб бўлмайдиган вазифадир.

Корхоналарда нефтчилар, Нижневартовск аҳолиси билан учрашувлар чоғида М. С. Горбачев уй-жой қурилишини жадаллаштириш, социал-маиший муассасалар тармоғини, маданият объектларини ривожлантириш зарурлигига эътиборни қаратди.

Пармалаш ускунасига борган чоғида М. С. Горбачев ишчилар билан суҳбатлашиб, уларнинг меҳнат ютуқлари, шунингдек самарали, яхшироқ ишлашларига нималар халақит бераётгани билан қизиқди.

Бригада раҳбари В. С. Рибакин ўз коллективи шу беш йиллик мобайнида 437 минг метрдан кўпроқ қудуқ қазиб, беш йиллик планни 1983 йил охирларидаёқ бажариб қўйганини айтиб берди. Бригада бу йил пландаги 75 минг метр ўрнига 80 минг метр қудуқ қазиш социалистик мажбуриятини олган. Ҳозир бригада янги қудуқни қазимоқда. Пармаловчи мастер мамлакатнинг саноат корхоналари зарур ёрдамчи ускуналар комплектида қудуқларни проходка қилишни жадаллаштириш, пармалаш вишкалари бурғилайдиган янги техникани ишлаб чиқишлари керак, деган истакни билдирди. Чунки бу нарса меҳнат унумдорлигини оширишга имкон беради. Ҳозир нефтчилар бу ишни ўз кучлари билан бажаришларига тўғри келмоқда.

Кечқурун шаҳар партия комитетида М. С. Горбачев Тюмень ва Томск областлари нефть саноатининг, маҳаллий партия ва хўжалик органларининг раҳбарлари билан суҳбатлашди.

Суҳбатда В. И. Долгих, Б. Н. Ельцин, А. К. Антонов, Н. К. Байбаков, Б. Е. Шчербина, Г. П. Разумовский, А. Н. Яковлев, Г. П. Богомяков, А. Г. Мельников, СССР министрлари қатнашдилар.

Ханти-Манси округ партия комитетининг биринчи секретари В. А. Чурилов, Нижневартовск шаҳар партия комитетининг биринчи секретари С. И. Денисов, ҳар иккала областдаги бир қанча бирлашмаларнинг бош директорлари ўз сўзларида нефть қазиб чиқариш корхоналарининг ишини яхшилаш юзасидан кўрилаётган тадбирлар ва ўн иккинчи беш йилликда Ғарбий Сибирь нефть саноатини ривожлантириш истиқболлари ҳақида ахборот беришди.

(ТАСС).

ТИНЧЛИК ЙЎЛИДА ҚОЗОНИЛГАН ҒАЛАБА

ХАБАРОВСК, 5 сентябрь. (ТАСС махсус мухбирлари). Кўп мамлакатларнинг таниқли жамоат арбоблари, халқаро демократик ташкилотларнинг делегациялари, олимлар, совет жамоатчилигининг вакиллари япон милитаризми устидан қозонилган Ғалабанинг 40 йиллигига ва Осиё ҳамда Тинч океан мамлакатларида тинчлик йўлидаги ҳаракатнинг вазифаларига бағишланган халқаро конференцияда қатнашмоқдалар. Конференция бугун Хабаровскда иш бошлади.

Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги Совет комитети раисининг биринчи ўринбосари А. С. Дзасохов конференцияни очиб, қуйидагиларни таъкидлади: халқаро жамоатчилик жаҳоншумул тарихий аҳамиятга молик воқеа — Иккинчи жаҳон урушида қозонилган Ғалабанинг 40 йиллигига ва Осиё—Тинч океан регионида тинчлик ва хавфсизлик учун кураш проблемаларига катта эътибор бермоқда.

Конференция қатнашчилари КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачевнинг табрикномасини зўр эътибор ва гулдурос қарсаклар билан кутиб олдилар. Табрикномани КПСС Хабаровск ўлка комитетининг биринчи секретари А. К. Черний ўқиб берди.

СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари В. П. Орлов конференция қатнашчилари ҳузурида нутқ сўзлади.

Конференцияда сўзга чиққан олимлар мамлакатимиз фашистлар Германиясини ва милитаристлар Япониясини тор-мор келтиришга ҳал қилувчи ҳисса қўшганлигини таъкидладилар, СССРнинг тинчликни ҳимоя қилиш, Осиё, Африка ва Лотин Америкаси халқларининг мустақиллик ҳамда озодлик йўлидаги ҳаққоний курашини қўллаб-қувватлаш борасидаги конкрет ташаббусларини маъқуллладилар. Жаҳондаги ҳозирги вазият, деб уқтириб ўтди Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилоти президентининг ўринбосари Абдил Вахоб Аз-Зинтани (Ливия) ядро уруши хавфининг олдини олиш учун Осиё ва Тинч океан регионидаги барча антиимпериалистик кучларнинг, барча тинчликсевар халқларнинг ғайрат-шижоати ва ҳаракатларини мустаҳкамлашни талаб этади. Жаҳон тинчлик кенгашининг секретари Сана Абу Шакра (Ливан) Совет Иттифоқининг яқинда Осиё хавфсизлиги проблемаларига комплекс ёндошиш ҳақида киритган таклифини қўллаб-қувватлади.

Конференция ўз ишини давом эттирмоқда.

МУСОБАҚА ИЛҒОРЛАРИГА ҚИЗИЛ БАЙРОҚЛАР

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон Касаба союзлари республика Совети, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети давлатга мева-сабзавот маҳсулотлари сотиш юзасидан областлар, районлар, совхозлар ва колхозлар ўртасидаги социалистик мусобақанинг 1985 йил 1 сентябргача бўлган якунларини кўриб чиқдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон Касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи **Наманган областида** қолдирилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон Касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари:

Самарқанд области,

Тошкент областининг Бўстонлиқ райони,

Наманган областининг Учқўрғон райони,

Фарғона областининг Ўзбекистон райони,

Андижон мева-сабзавот маҳсулотлари етиштириш агро-саноат бирлашмасининг Энгельс номли совхози,

Жиззах мева-сабзавот маҳсулотлари етиштириш агросаноат бирлашмасининг «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» совхози,

Хоразм область Гурлан районидаги «Гулистон» совхозига бериладиган бўлди.

„ОҚ ОЛТИН" хирмонига

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 5 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён

Бухоро	0,60	2,23
Сурхондарё	0,30	0,72
Навоий	0,25	0,71
ҚҚАССР	0,15	0,41
Андижон	0,19	0,30
Қашқадарё	0,11	0,16
Самарқанд	0,08	0,15
Хоразм	0,10	0,10
Наманган	0,05	0,05
Фарғона	0,05	0,05
Республика бўйича:	0,15	0,37

Шу жумладан ингичка толали пахта:

Сурхондарё	0,42	1,04
Бухоро	0,08	0,11
Қашқадарё	0,01	0,01
Республика бўйича:	0,25	0,61

ДЕФОЛИАЦИЯ ҚАНДАЙ БОРЯПТИ

Республика областларида ғўза дефолиациясининг бориши тўғрисида шу йил 5 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда дефолиация қилинган майдон; учинчи устун — мавсум бошидан буён.

Бухоро	1,5	7,6
ҚҚАССР	2,6	5,0
Жиззах	0,9	2,4
Тошкент	1,9	1,9
Хоразм	0,7	1,7
Қашқадарё	0,6	1,1
Сурхондарё	0,2	0,7
Самарқанд	0,3	0,6
Навоий	0,2	0,2
Сирдарё	0,2	0,2
Андижон	0,09	0,09
Республика бўйича:	0,7	1,6

ДЕФОЛИАЦИЯ ҚИЗҒИН

Чироқчи районидаги Файзулла Хўжаев номли совхоз пахтакорлари ғўза баргини сунъий тўктиришга киришдилар. Бу муҳим тадбир асосан ер усти аппаратлари ёрдамида амалга оширилмоқда. Пахтазорларда олтита «ОВХ-14» ва «ОВХ-28» агрегатлари ишлатиляпти. Эрта-индин уларнинг сони 10 тага етказилади.

Моҳир механизаторлардан Бободўст Жонтемиров, Содиқ Қипчоқов, Қилич Қурбонов, Отақул Улуғмуродов, Келди Қаҳҳоров ўртоқлар дастлабки кундан бошлаб техникани юксак унум билан ишлатишга эришмоқдалар. Уларнинг ҳар бири сменада 15—20 гектар ердаги ғўзага дефолиант сепаётир.

— Дефолиацияни тез ва соз бажаришга алоҳида эътибор беряпмиз, — дейди механизатор Б. Жонтемиров. — Мақсадимиз — бир марта химикат сепиш билан ғўза баргининг батамом тўкилишига эришишдан иборат. Шундай қилинса, терим агрегатларини юксак унум билан ишлатишга имкон яратилади.

Бу йил хўжалик бўйича ялпи ҳосилнинг 70 процентини машиналар ёрдамида териб олинади. Пайкалларда 33 та терим агрегати ишлайди. Улардан самарали фойдаланишга аҳд қилган механизаторлар айни кунларда дефолиацияни тобора авж олдирмоқдалар.

М. КАРОМОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЕРНИНГ САМАРАДОРЛИГИНИ ОШИРА БОРИБ

Гидролиз ишлаб чиқариши чиқитлари — лигнин тупроқ шўрланишига қарши курашнинг самарали воситаси бўлиши мумкин. Андижон пахтачилик институтининг олимлари буни исботладилар. Улар лигниндан фойдаланиб деҳқонларнинг қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилдорлигини оширишларига ёрдам берадиган мелиорант яратдилар. Қишлоқ хўжалигида лигнин ва унинг ҳосиласидан фойдаланиш проблемасига бағишланган Бутуниттифоқ илмий конференциясида институт олимлари ўз тадқиқотларининг натижалари тўғрисида ахборот бердилар. Конференция 5 сентябрь куни Андижонда очилди.

Конференция иштирокчилари — Москва, Ленинград, Киев, Минск ва мамлакатдаги бошқа шаҳарларнинг олимлари тажриба алмашиб, келгусидаги илмий изланишларнинг мавзуларини белгилаб оладилар.

(ЎзТАГ).

ЖОНАЖОН ВАТАН БЎЙЛАБ

● **ЕРЕВАН**

Арманистон ССР Фанлар академияси умумий ва ноорганик химия институти ҳамда шина саноати илмий-тадқиқот институти олимлари юк автомобиллари учун шиналар тайёрлашда каучук сарфини камайтиришга ёрдам бердилар. Улар тўлдирувчи сифатида маҳаллий хом ашё — бентонит пастасидан фойдаланишни таклиф этдилар. Синовлар шуни кўрсатдики, бундай шиналар тежамли бўлибгина қолмай, анча чидамли бўлар экан. Ереван шина заводида жорий этилган бу технология йилига ярим миллион сўмгача маблағни тежаб қолади.

● **СВЕРДЛОВСК**

Свердловск шаҳар ижроия комитетининг қарорига мувофиқ, шаҳарнинг энг гавжум жойларида — янги микрорайонларда, завод дарвозалари олдида, вокзалга яқин кўчаларда қўшимча равишда сабзавот дўконлари очилди. Минглаб ҳаваскор деҳқон ва боғбонлар ортиқча помидор, майда қовоқ, резавор мева ва ош кўкларини реализация қилиш имкониятига эга бўлдилар. Бу харидорлар учун ҳам жуда қулай: улар ишдан қайтаётиб, ўз уйлари яқинида тўғри даладан келтирилган янги сабзавотни сотиб олишлари мумкин. Областдаги бошқа шаҳарларда ҳам свердловскликлардан намуна олиб, қўшимча сабзавот дўконлари очилмоқда.

(ТАСС).

Ҳамкорликни кенгайтирайлик

СССР ва ГФР олимлари билан инженерлари энергетика соҳасидаги ҳамкорликни кенгайтирадилар. Иккала мамлакат энергетиклари эксперт группасининг 4-мажлиси қатнашчилари 5 сентябрь куни Тошкентда имзолаган қўшма протоколда шулар айтилган. Улар ёнилғи-энергетика ресурсларини иқтисод қилиш бўйича биргаликда олиб борилган ишларга якун ясадилар ва бу ишларни янада ривожлантириш йўлларини белгиладилар.

Биз Тошкентдаги мажлисда ҳамкорликни кенгайтириш ҳақида аҳдлашиб олдик, — деди Ғарбий Германия делегациясининг раҳбари, доктор Вернер Бирнер. — Биз ўндан кўпроқ йўналиш бўйича биргаликда иш олиб боряпмиз. Хусусан, шу учрашув чоғида Қримда биргаликда иссиқлик насослари қуриш ҳақида келишиб олинди. Бу техникадан фойдаланиш, масалан, денгиз суви тафтидан, саноатнинг илиқ иссиқ оқинди сувидан қўшимча энергия манбаи сифатида фойдаланиш имконини беради. Газни иқтисод қилиш масалалари мамлакатларимиз мутахассислари биргаликда тадқиқ этаётган проблемалар доирасига биринчи марта киритилди. Лекин кишиларни бир-бирини яхшироқ билиб олиш ва шу орқали мамлакатларимиз халқлари ўртасидаги ҳамжиҳатликни мустаҳкамлашга ҳисса қўшиш имкониятини биргаликдаги тадқиқот ва амалий ишларимиз берадиган энг катта ютуқ деб биламан.

Ўзбекистон меҳмонлари республиканинг энг катта энергетика корхоналари, Тошкентнинг диққатга сазовор жойлари билан танишдилар. Кўҳна Самарқандда бўлдилар.

(ЎзТАГ).

АМЕРИКА ЖУРНАЛИГА ЖАВОБЛАР

«Американинг «Тайм» журналига жавоблар» китобчаси босиб чиқарилди. Унда КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачевнинг Америка журналининг бир қанча саволларига қайтарган жавоблари ва унинг 1985 йил 28 август куни Америка журналистлари билан қилган суҳбати ўрин олган.

Китобчани Сиёсий адабиёт нашриёти босиб чиқарган.

(ТАСС).

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: ҲИСОБОТ ВА САЙЛОВЛАР

ИМКОНИЯТ ДАРАЖАСИДА

Термиз дарё порти кемалар ремонти устахонаси коллективи дарё флоти ишини бетўхтов ташкил этишда, халқ хўжалиги, экспорт ва импорт юкларни ўз вақтида жойларга етказиб беришда катта ишларни амалга оширмоқда. Устахонада ишлаётган ҳар 3 кишидан бири коммунист бўлганлиги туфайли уларнинг таъсир кучи, шахсий ибрати, ташкилотчилик ва етакчилик роли ҳамма жабҳада яққол сезилиб турибди.

Яқинда цех партия ташкилотининг ҳисобот-сайлов йиғилиши бўлиб ўтди. Цех партия ташкилоти секретари Николай Колесниковнинг ҳисобот докладида ва музокараларда иштирок этган коммунистларнинг сўзларида муҳим масалалар қамраб олинди. Нотиқлар цех партия ташкилоти ва унга уюшган коммунистларнинг ташкилотчилик ва етакчилик фаолияти, шахсий ибрати, идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни олиб боришни янада такомиллаштиришга қаратилган фикр ва таклифларни баён этдилар. Йиғилишда асосий диққат-эътибор илгари қабул қилинган қарорларнинг ижросига қаратилди. Цех партия ташкилоти ва коммунистларнинг бу соҳадаги фаолияти атрофлича ва чуқур таҳлил қилинди.

Ҳисобот даврида бўлиб ўтган коммунистларнинг 12 та умумий йиғилишидан 4 тасида илгари қабул қилинган қарорлар қандай бажарилганлиги ҳақидаги масала кўрилди. Жумладан, шу йил февраль ойида пайвандчи коммунист В. Овсянников таклифи билан цех партия ташкилотининг 1984 йил июль ойидаги йиғилишида муҳокама этилган «Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленуми қарорлари ва цех партия ташкилотининг вазифалари тўғрисида»ги қарор қандай ижро этилаётганлиги муҳокама қилинди. Танқид ва ўз-ўзини танқид асосида ўтган йиғилишда йўл қўйилган жиддий камчилик ва нуқсонлар очиб ташланди.

Шунингдек, коммунистлардан токарь А. Ўрозлиев ва слесарь В. Коробов ташаббуси билан маъмурият фаолияти устидан назорат қилиш комиссиясининг бошлиғи, коммунист З. Ишкаев, халқ контроли группаси раиси коммунист А. Ревенко ҳисоботлари тингланди.

Ана шу тадбирлар туфайли цех партия ташкилоти коллектив фаолиятини ўн биринчи беш йиллик программасини ошириб бажаришга сафарбар эта олди. Партия ташкилотининг ишлаб чиқаришдаги роли ошди, одамларни меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш, партия, давлат, меҳнат интизомига риоя қилиш руҳидаги тарбиявий таъсири кучайди. Шуларнинг ҳаммаси кемалар ремонти топшириғини муддатидан олдин ошириб бажариш ва ремонт сифатини яхшилашга олиб келди. Масалан, 1984 йилда кемалар ремонти плани 106,6 процент бажарилган бўлса, 1985 йилнинг 7 ойлик плани 115,2 процент адо этилди. Бу ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 25,5 процент кўпдир.

Коммунистлардан В. Татаренко бошлиқ кема ремонтчилари бригадаси А. Равенко бошлиқ слесарлар бригадаси аъзолари, коммунист токарлардан А. Ўрозлиев ва З. Ишкаев ўртоқлар ажойиб натижаларга эришдилар. Улар ўз вазифаларини шараф билан бажаряптилар. Натижада экспорт ва импорт юклари белгиланган манзилга ўз вақтида етказилиб беріляпти.

Кемалар ремонти устахонаси ишини яхши ташкил этишда ишлаб чиқаришга янги техника ва технологияни жорий этиш, реконструкциялаш, рационализаторлик ва ихтирочилик таклифларини кенг қўлланиш жуда қўл келди. Коммунист рационализаторлардан дарё порти партия комитети аъзоси В. Овсянников, Р. Танташев, А. Ўрозлиев, В. Коробов киритган 18 таклиф ишлаб чиқаришга жорий этилиб, 10,5 минг сўм иқтисодий фойда кўрилди.

— Шу билан бирга, — деди музокарада сўзга чиққан пайвандловчи В. Овсянников, — цех партия ташкилоти коллективда ташкилий-тарбиявий ишларни яхши олиб бормаяпти, ёшлар тарбиясида юзакичиликка йўл қўйилмоқда. Натижада меҳнат интизомини бузиш ҳоллари содир бўлмоқда, айрим кишилар ўз имкониятига яраша ишламаяпти. Масалан, Р. Фуров ва А. Гусевлар шу йил 9 апрелда ишга келишмади, уч киши меҳнат постига кечикиб келди. Социалистик мусобақа якунлари чиқарилганда илғорлар тажрибаси, уларнинг ахлоқий сифатлари ҳисобга олинмайди. Халқаро темаларда малакали лекторларнинг лекциялари камдан-кам ташкил этиляпти.

Йиғилиш қатнашчилари мавжуд янги техника ва асбоб-ускуналардан тўлиқ ва унумли фойдаланилмаётганлиги, Н. Чихирников бошлиқ кема ремонтчилари бригадаси коллективи ўз имкониятлари даражасида ишламаётганлиги, янги олинган ёғоч қирадиган ва деталларни ўткирлайдиган дастгоҳлардан фойдаланилмаётгани, ремонт муддатлари эса чўзилиб кетаётгани қаттиқ танқид қилинди. Тахталанган пўлатдан ямоқ кесишда кўплаб металл исрофгарчилигига йўл қўйилаётганини айтдилар.

— Бизнинг корхонамизга дарё порти раҳбарлари унчалик эътибор беришмаяпти, — деди ўз сўзида токарь А. Ўрозлиев, — зарур жиҳозлар ва керакли эҳтиёт қисмлар билан етарли таъминлашмаяпти. Порт таъминот бўлими бошлиғи А. Руденко ўз вазифасига масъулиятсизлик билан қарамоқда. Дарё портининг аҳоли яшайдиган қисмида на стадион, на спорт майдончаси бор. Ҳатто рақс майдончаси, теннис ва биллиард ўйнайдиган жой, ёзги кинотеатр ҳам йўқ. Аҳолига ҳеч қандай маиший хизмат кўрсатилмайди, пассажир автобусларининг ҳаракати ҳаддан ташқари ёмон ташкил этилган.

Коммунистлар цех партия ташкилотининг янги сайланган состави олдига жанговарликни янада ошириш, қабул қилинган қарорларнинг ижросини текширишга бундан кейин ҳам жиддий эътибор бериш, корхонада меҳнат муваффақиятларини тағин ҳам кўпайтириш вазифаларини қўйдилар.

А. ХАЛИЛОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ПИШИҚ-ПУХТАЛИК САБОҚЛАРИ

Бу «мактабга» академиклар ҳам, олий ўқув юртларининг ўқитувчилари ҳам, кўпгина корхоналарнинг етакчи инженерлари ҳам келишди. Уларни бу ерга тепловоз, автомобиль, самолётларнинг пишиқ-пухталигини қандай қилиб, тағин ҳам ошириш мумкин, деган умумий ташвиш олиб келди. Бундай машиналарнинг пишиқ-пухталиги муҳимгина эмас, балки ҳаётий заруратҳамдир. Тошкентда очилган «Транспорт воситалари пишиқ-пухталигини ва техник диагностикасини ошириш»га бағишланган илмий-техникавий семинарда темирйўлчилар ва автомобилчиларгина эмас, Ўзбекистон граждан авиациясининг вакиллари ҳам қатнашмоқдалар.

Республика илмий-техника жамияти кенгашининг тавсияси билан ўтказилаётган бу семинарга 20 доклад тақдим этилган. Уларда ишлаб турган двигателнинг овозига, вибрацияларига, қайта ишланган мой ёки чиқарилган газга қараб кучли дизель мотори ёки электр двигателнинг, машиналарнинг юриш қисми ёки приборлар комплексининг «касалини» белгилашдагина эмас, балки олдиндан айтиб бериш диагностикаси тажрибаси ҳақида ахборот берилади. Гап ёнилғининг ноанъанавий турларидан фойдаланиш, уни тежашнинг комплекс программалари, транспорт воситаларининг тежамлилигини ошириш устида ҳам кетмоқда.

Семинар уч кун давом этади ва тавсияномалар ишлаб чиқиш билан якунланади.

(ЎзТАГ).

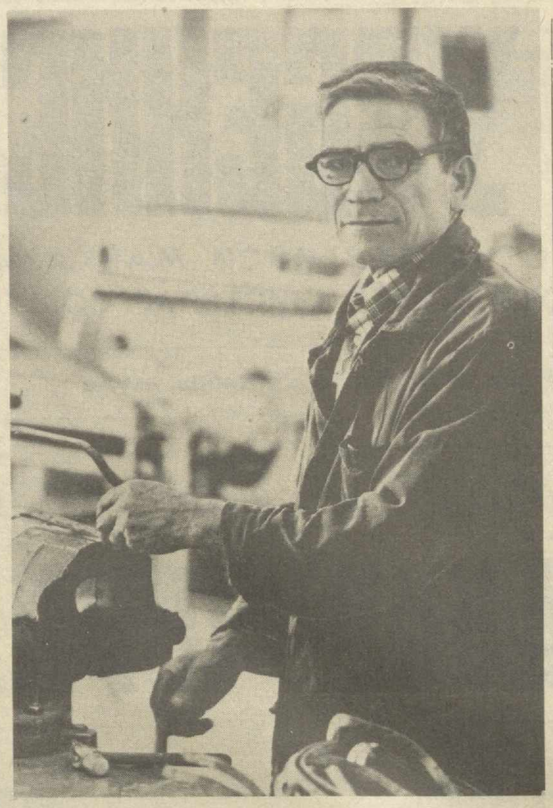

ИШЧИЛАР СУЛОЛАСИ

ЖОНКУЯРЛАР

Навоий шаҳар қурилиши бошқармаси ремонт-механика устахонасининг ажойиб коллективи, меҳнатсевар ишчилари тўғрисида ғоятда илиқ гаплар айтса бўлади. Чунки бу ерда жонкуяр, топширилган иш учун масъулиятни чуқур ҳис этадиган кишилар қўлни-қўлга бериб меҳнат қилишади.

Устахонанинг илғор ишчиси Аҳмад Ҳалимович Юсуповни олинг. Чорак асрдан буён ўзининг шу жонажон устахонасида ҳормай-толмай меҳнат қилиб келмоқда. Қурилиш механизмларининг умрини узайтириш, уларни пишиқ-пухта ремонт қилиш соҳасида Аҳмад Юсуповга етадиганлар кам топилади. Шу боисдан ҳам кўпчилик қурилиш коллективлари яхши ремонтдан чиқарилган механизмлар учун коллективга тез-тез ташаккур билдирадилар.

Устахонада Юсуповлар оиласининг бошқа аъзолари ҳам бир неча йиллардан бери меҳнат қилиб келишяпти. Булардан бири—Рашид Юсупов. У энг яхши электр обмоткачи сифатида коллектив орасида яхши танилган. Ноил Юсупов эса устахонада бригадирлик қилади. Коллективни уюштириш, иш сифати ва салмоғи учун курашишдек масъулиятли вазифани муваффақиятли бажариб келаётир.

Устахона коллективи шу кунларда съездолди мусобақасига қўшилиб, астойдил меҳнат қилаётир. Булар орасида Юсуповлар оиласи алоҳида ибрат кўрсатяпти.

Суратда: А. Юсупов иш устида.

В. Занько фотоси (ЎзТАГ).

КАДРЛАР БИЛАН ИШЛАШ САМАРАДОРЛИГИНИ ОШИРАЙЛИК

«В. И. Ленин, КПСС ташкилий-партиявий иш тўғрисида» тўрт томлик нашрининг учинчи томи босмадан чиқди. Бу томни КПСС Марказий Комитети Ташкилий-партиявий ишлар бўлими тайёрлаган.

«Кадрлар билан ишлаш, ижрони контрол қилиш ва текшириш» сарлавҳали бу томга В. И. Ленин асарлари тўла ёки қисман, КПСС ҳужжатлари киритилган. Уларда кадрлар сиёсатини ишлаб чиқиш ва рўёбга чиқариш, кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялаш принциплари ва методларини амалга ошириш, уларнинг фаолиятини контрол қилиш соҳасида партия олиб бораётган ишлар кўрсатиб берилган.

Китобни Сиёсий адабиёт нашриёти чиқарди. **(ТАСС).**

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми кўп йил самарали ишлаганлиги ва қишлоқ хўжалигини механизациялашни ривожлантиришга қўшган ҳиссаси учун қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш техника таъминоти Сирдарё область ишлаб чиқариш бирлашмасининг раиси ўртоқ Михаил Кириллович **Хобтега «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган қишлоқ хўжалик механизатори»** фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми кўп йил самарали ишлаганлиги ва пахтачиликни ривожлантиришдаги хизматлари учун Андижон область Москва районидаги Фрунзе номли колхоз бригадири ўртоқ Робияхон **Мўминовага Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган пахтакор»** фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми кўп йил самарали ишлаганлиги, республика қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш-техника таъминоти соҳасида экономикани ривожлантиришдаги хизматлари учун Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш-техника таъминоти давлат комитети план-экономика бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Николай Кирсанович **Матвеевга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган экономист»** фахрий унвони берди.

ҲУШЁРЛИК—ҲАЁТ НОРМАСИ!

5 сентябрь куни Тошкентда ҳушёрлик учун кураш республика кўнгилли жамияти ташкилот комитетининг биринчи мажлиси бўлиб ўтди. Унинг қатнашчилари кенг оммани, спиртли ичимликлар истеъмол қилиш ва ундан келиб чиқадиган салбий ҳодисаларни тугатишнинг ҳамма тарафдорларини бир мақсад йўлида бирлаштиришга даъват этилган ана шу оммавий жамоат ташкилотини тузиш билан боғлиқ бўлган масалаларни муҳокама қилдилар. Мажлисда республика ташкилот комитетининг раиси, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг вице-президенти Э. Ю. Юсупов сўзга чиқди.

Нутқларда жамиятнинг асосий мақсади меҳнат коллективларида, ўқув юртларида, аҳоли яшайдиган жойларда алкоголизмга қарши фаол профилактика ишларини олиб боришдан иборат эканлиги таъкидланди.

Алкоголизмга қарши жамоатчилик фикрини шакллантириш, спиртли ичимликларнинг кишилар саломатлигига, келгуси авлодга зарарли таъсирини ишонарли тарзда пропаганда қилиш, ичкиликбозлик жамиятга етказаётган зарарни тушунтириш жамият аъзоларининг вазифаларига киради. Бунинг учун ҳамма воситалардан: маданий-маърифий муассасалар, «Билим» жамияти ташкилотлари, халқ университетлари, коммунистик меҳнат мактаблари, матбуот, телевидение ва радионинг кенг имкониятларидан фойдаланиш лозим. Жамият ўз фаолиятини касаба союз, комсомол ва бошқа жамоат ташкилотлари, давлат органлари, меҳнат коллективлари билан мустаҳкам алоқада амалга оширади.

Мажлис қатнашчилари ичкиликбозлик ва алкоголизмни бартараф этишда, янги социалистик маросимларни пропаганда қилиш ва турмушга жорий этишда, коммунистик ахлоқ нормаларини қарор топтиришда жамият партиянинг ишончли ёрдамчиси бўлишга даъват этилганлигини уқтирдилар.

Ҳушёрлик учун кураш Бутуниттифоқ кўнгилли жамияти бўлажак таъсис конференцияси қатнашчилари состави тасдиқланди.

(ЎзТАГ).

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

АЙБДОРЛАР ЖАЗОЛАНДИ

Газетанинг шу йил 25 июль сонида босилган «УЧАРЛАР ВА ҲОМИЙЛАР» сарлавҳали танқидий мақолада жумладан, шундай дейилган эди: «Автомашиналардан фойдаланишда ибрат кўрсатиши лозим бўлган республика Автомобиль транспорти министрлиги, минг афсуски, тартиббузарлик-интизомсизлик бўйича бошқаларга «намуна» бўлмоқда. Шу йилнинг ўзида бу министрликнинг 18 ҳайдовчиси қишлоқ хўжалик маҳсулотларини қонунсиз четга олиб кетаётганда қўлга тушди».

ЎЗБЕКИСТОН ССР АВТОМОБИЛЬ ТРАНСПОРТИ МИНИСТРЛИГИдан олинган жавобда қайд этилишича, мақола министрлик коллегиясида кўриб чиқилди. Қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг четга қонунсиз олиб чиқилишига йўл қўйганлиги учун Тошкент—Самарқанд шаҳарлараро юк ташиш бирлашмасининг 56-автокорхонаси бош директори С. Халиловга қаттиқ ҳайфсан эълон қилинди.

Бирлашма буйруғи билан мансабдор шахслар жазоландилар. Масалан, ҳайдовчилар ўртасида тарбиявий ишларни бўшаштириб юборганликлари учун 2-автоколонна бошлиғи Хўжаевга ҳайфсан берилди, 1-автоколонна бошлиғи Ҳайдаров эса вазифасидан бўшатилди. Гаражга автомобилларнинг кириб-чиқиши устидан бўш назорат ўрнатганликлари учун 56-АТП бош инженери А. Акоповга, ЦУП бошлиғи А. Трайтилевичга ва навбатчи механик Ю. Сардаровга ҳайфсан берилди. Бўлим бошлиғи К. Аҳбоевнинг ишда қолиш-қолмаслик масаласи у меҳнат отпускасидан қайтганидан сўнг ҳал этилади.

56-автокорхонада «Узмежавтодортранс» бошқармасининг кўчма Совети ўтказилди. Бунда инженер-техник ходимлар, ремонтчи-ишчилар ва ҳайдовчилар иштирок этдилар. Тадбирий чоралар кўрилди. Масалан, Тошкент областининг контрол-диспетчерлик пунктларида кеча-ю кундуз навбатчилик ташкил этилиб, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ташиш билан банд бўлган барча автомобиллар текширилди.

БОШҚАРУВНИНГ БАРЧА БЎҒИНЛАРИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРАЙЛИК

СИФАТ ФИДОЙИЛАРИ

К. Е. Ворошилов номли Тошкент қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводида бригадалар роли тобора ортиб бормоқда

«Ташсельмаш» заводи — республикамиз қишлоқ хўжалиги машинасозлиги саноатининг байроқдори, мамлакатимизда пахта териш машиналари ишлаб чиқарадиган ягона корхона. Ҳар йили завод конвейеридан 10 мингтага яқин «зангори кема» тушириб олиняпти. Бу машиналарни мамлакатимиздаги пахтакор республикалар билан бир қаторда, йигирмага яқин чет эл мамлакати ҳам сотиб олмоқда.

Заводда ишлаб чиқариш самарадорлиги ўсиб, маҳсулот сифати яхшиланяпти. Бунда кенг миқёсда амалга оширилаётган ташкилий-техникавий тадбирлар, меҳнатни ташкил этишнинг бригада усули имкониятларидан тўлароқ фойдаланилаётганлиги муҳим роль ўйнамоқда. Эндиликда бригадалар сифат учун кураш жонкуярлари бўлиб қолишди. Уларнинг иш сифати ҳар куни баҳоланади. Қайси жараёнда ким томонидан қандай нуқсонга йўл қўйилганлиги, уларни бартараф этиш, учун нималар қилинаётганлиги маълум қилиб борилади.

ИШЧИ НАЗОРАТИ

Д. АТАМАНОВ,
электр пайвандчилар бригадаси бошлиғи, II ва III даража «Меҳнат Шуҳрати» орденлари нишондори

Бугунги кунда ишчиларни бригадаларда ишлашга ундашнинг ҳожати йўқ. Бригада усули амалда ўз афзаллигини исботлади. Ҳозир гап уни янада ривожлантириш ва такомиллаштириш устида боряпти. Бизнингча, бригадаларни йириклаштиришнинг ролига тегишли баҳо бериш керак. Йириклаштирилган бригада коллективи ишнинг тугалланган технологик жараёнига эга бўлиши, ишлаб чиқариш жараёнининг барча қатнашчилари ўз меҳнатларининг пировард натижаларидан баҳрамандлигини англаши, масъулиятни сезиши муҳимдир.

Бизнинг 5-пайвандлаш-йиғиш цехимиз юксак даражада механизациялашган, энг янги машина ва ускуналар билан жиҳозланган. Ҳатто оддий, жўн ишларни ҳам машиналар бажаради. Пайвандлаш ишларининг механизациялаштирилиши 98 процентга етди. Шундай бўлса ҳам биз ишлаб чиқаришда асосий куч техника эмас, балки одамлар, улар меҳнатини оқилона ташкил эта билиш, деб биламиз. Асосий резерв ҳам худди шунда.

Буни бригадамиз мисолида исботлаб беришга ҳаракат қиламан. Цехимизда ишнинг пировард натижаси — пахта териш машинасининг рамаси. Илгари уларни тайёрлаш билан учта бригада банд эди: бири йирик узелларни тайёрласа, иккинчиси йиғар, учинчиси пайвандларди. Ҳар бир ишда 7—8 киши банд эди.

Бригадалар меҳнатини аниқ баҳолаш уларни сифатли маҳсулот тайёрлашга ундарди. Лекин амалда ҳамиша ҳам кутилгандай бўлмасди. Айтайлик, илгари бизнинг бригадамиз раманинг йирик узелларини тайёрлар ва аъло даражада ишларди. Мукофот тариқасида иш ҳақининг 12 процентини миқдорида қўшимча ҳақ олардик. Бироқ кейинги жараёнларда узеллар сифатига путур етказиларди. Иш якунида рамага 3 балл қўйиларди. Шундай қилиб, биз сифат учун мукофот олсак ҳам аслида маҳсулот сифатсиз бўларди.

Муаммони ҳал этиш йўлини ҳаётнинг ўзи кўрсатди. Учта бригадани ягона бригадага бирлаштирдик.

Бу зўрма-зўраки бирлашув эмасди. Биринчидан, участканинг ҳар бир ишчиси барча жараёнларни ўзлаштирди. Иккинчидан, эндиликда контролер ҳар кимнинг ишига алоҳида эмас, балки меҳнат натижасига, яъни тайёр рама сифатига баҳо беради. Учинчидан, меҳнат ва технология интизомига талаб ортди.

Йириклаштирилган бригадада ишчилар 22 нафар эмас, балки 20 киши. Ўхшаш ва иккинчи касбларни эгаллаш натижасида бригадада икки йиғувчидан воз кечиш имкони туғилди. Ҳозир уларнинг ишини пайвандчилар бажаришяпти. Пайвандчининг иш жойи бир оз ўзгартирилди — пайвандлаш редуктори пайвандлаш жойига яқинлаштирилди. Ишчининг манипулятор атрофида югуриб юришига ҳожат қолмади.

Агар ҳозир кимдир катта ҳажмли узелларни пайванд қилиш пайтида чокни текис чиқармаган бўлса, бу камчилик узелларни йиғиш пайтида сўзсиз тузатилади. Эндиликда сўнгги жараённи бажараётган — рамани пайванд қилаётган ишчининг узелларни йиғиш билан банд бўлган ҳамкасбидан чок текис чиқиши ёки бошқа нуқсони бўлмаслиги учун ток қувватини ёки газ босимини маромига келтириб беришини илтимос қилаётганлигини кўриш мумкин. Аслида буни ишчи назорати дейдилар. Умумий масъулият мана шундай самаралар берди.

Мана, олти йилдирки, ишимиз мунтазам юқори баҳоланиб келяпти, маошимиз ҳам 5 процент кўпайди. Бу КПСС XXVII съезди шарафига бошланган зарбдор ўн кунликларда юқори натижаларга эришишимизда ёрдам беряпти.

МАСЪУЛИЯТ ҲИССИ

Х. ХАЛИЛОВ,
завод меҳнат ва иш ҳақи бўлимининг бошлиғи

Ўн биринчи беш йиллик мобайнида корхонамизда меҳнатни ташкил этишнинг бригада усули кенг жорий этилди. Ҳозир заводда 300 бригада бор. Уларда ялпи маҳсулотнинг 92 проценти тайёрланади. Иш ҳақи амалда ишланган вақт ва сифат даражасига қараб, меҳнатдаги иштироки коэффициенти ҳисобга олиниб тақсимланади.

Коллективимизда меҳнатни ташкил этиш ва уни рағбатлантиришнинг бригада усули кенг жорий этила бошлангач, ҳар бир кишининг иш сифатини алоҳида баҳолаш системаси ўзини оқламади. Ишчилар ягона наряд бўйича меҳнат қилса, уларга ишнинг пировард натижасига қараб ҳақ тўланарди. Бундай шароитда сифат учун масъулият даражаси ҳам умумий бўлиши лозим эди.

Шундай қилиб бошқача усул қўлланилди. Бунда маҳсулот сифатини баҳолаш системаси сақлаб қолинди. Бу, беш балли классификатор бўлиб, унинг ёрдамида ой охирида ўртача коэффициент аниқланади. Ана шу коэффициент сифат учун берилаётган мукофот ҳажмига мос.

Агар ишчи бутун ой мобайнида ҳар куни тайёрлаган маҳсулот сифатига беш баллдан олиб келган бўлса, ойлик бали ҳам беш бўлади. Шунга эришилса, мукофот тўла ҳажмда берилади. Ойлик балл паст бўлса, ишчи мукофотдан қисман ёки тўла маҳрум этилади.

Янги шароитда бу системага бир оз ўзгартиш киритилди. Бригадага ишнинг пировард натижасига қараб ҳақ тўланиши муносабати билан бир ишчи йўл қўйган брак учун бутун коллектив жарима тўлайдиган бўлди. Бу, барча ишчиларда бригада ишининг пировард натижаси учун масъулият ҳиссини оширди. Ҳозир сифат кўрсаткичлари бўйича энг юқори балл олган бригадалар ойлик иш ҳақининг 30 процентигача миқдорда мукофот оляпти.

Бригадалар ишини баҳолашда ошкоралик кучайди. Масалан, илгари сифат учун баҳо ведомостда ҳар бир ишчи учун алоҳида қўйилар, уни биров билса, биров билмасди. Бутун бригада иши баҳолана бошлангач, бундай ведомостларга ҳожат қолмади. Эндиликда ҳар бир бригадага баҳо ошкора — эртаси куни соат 11 га қадар «Маҳсулот сифатини баҳолашнинг кундалик кўрсаткичлари» стендига ёзиб борилади.

Ҳар бир цехда «Сифат стендлари» бор. Уларни кўздан кечириб, маҳсулот сифатини баҳолашнинг кундалик кўрсаткичларидан ташқари, заводда шахсий белги билан маҳсулот ишлаб чиқариш тартиби тўғрисидаги Низом. меҳнатни ташкил этишнинг бригада усулида ишлаётган ишчиларни мукофотлаш тартиби ҳамда маҳсулот сифати хусусидаги «шошилинч ахборот»лар билан танишиш мумкин.

Маҳсулот сифатини яхшилаш бўйича амалга оширилаётган ишлар натижасида брак буюмлар салмоғи анча камайди: 1979 йилда у 0,43 процентни ташкил этган бўлса, бу йил 0,23 процентга тушди.

Бригадаларда 92 процент маҳсулот биринчи тақдимдаёқ топширилияпти. Заводда тайёрланаётган маҳсулот ҳажмида олий категориядаги механизм ва деталлар миқдори 48 процентга етди.

НУҚСОНЛАРНИ БАРТАРАФ ЭТИБ

Ю. ИСМОИЛОВ,
завод техника назорати бўлимининг бошлиғи

Корхонамизда машиналар конструкциясини такомиллаштириш бўйича изчил амалга оширилаётган ишлар кейинги даврда маҳсулотимиз сифатини тубдан яхшилаш имконини берди. Фақат кейинги икки йилнинг ўзида машиналарнинг конструкциясига 20 дан ортиқ ўзгартиш киритилиб, уларнинг техник-иқтисодий кўрсаткичлари яхшиланди, механизаторга машинани осон бошқариши учун қўшимча қулайликлар яратилди.

Лекин, бу — машиналаримиз такомилига етди, деган сўз эмас. «Зангори кема»ларнинг чидамлилигини янада оширишимиз зарур. Уларни йиғишда ва пардозлашда пала-партишликка йўл қўйиш ҳоллари учраб турибди.

Бир томондан — ускуналарга, технологик мосламаларга хизмат кўрсатиш, уларни планли тарзда жорий ремонт қилишнинг қониқарсизлигини, иккинчи томондан эса маҳсулот сифати талаб даражасида эмаслигини кузатиш мумкин. Айрим ҳолларда маҳсулот цехдан-цехга актсиз қайтарилишига йўл қўйилади. Бу, бракчиларга нисбатан талабчанлик пастлигидан далолат.

Шу каби ҳолатлар маҳсулот сифатини яхшилаш учун қатъий чоралар кўришни тақозо этади.

Заводимизнинг контрол-синов станцияси базасида сифат маркази ташкил этилди. Бу тадбир яхши самара беряпти. Конвейердан тушириб олинаётган маҳсулотнинг маълум қисми назоратдан ўтказилиб, сифат учун курашдаги яхши тажрибалар умумлаштирилмоқда. Аниқланган нуқсонлар кўпчилик муҳокамасига қўйилади. Айбдорлар (шунингдек, участка ва цехларнинг бошлиқлари ҳам) чақирилиб, брак сабаблари аниқланади, уни бартараф этиш тадбирлари кўрилади.

Шу тариқа сифатни ошириб боришнинг аниқ системаси юзага келтирилди. Бошқача айтганда, биз йўл қўйилган нуқсонларни, уларнинг оқибатини ижрочи онгига етказамиз. Чунки сифат фақат техникавий талабгина эмас, балки ахлоқий мезон ҳамдир.

ФАОЛИЯТИМИЗ АСОСИ

Ҳ. ҒУЛОМОВ,
завод директори, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати

Маҳсулот сифати — кенг маъноли тушунча. Бу проблема хўжалик фаолиятининг ҳамма соҳаларини ўз ичига олади. Шу сабабли бизда хўжалик юритишнинг бутун системаси, инженер ва технологларнинг куч-ғайратлари, ишчиларнинг маҳорати сифат кўрсаткичларини кўтаришга қаратиляпти.

Бригада усули, айниқса, КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Планлаштиришни яхшилаш ва ишлаб чиқариш самарадорлиги ҳамда иш сифатини оширишга хўжалик механизмининг таъсирини кучайтириш тўғрисида»ги қароридан кейин кенг ёйилди. Бригадаларга уюшиб ишлаш жараёнида қўшимча ташкилий-техникавий тадбирлар амалга оширилди. Мамлакатимизнинг марказий шаҳарларида янгича система бўйича ишлаётган корхоналарнинг тажрибалари ўрганиб чиқилди. Барча қуйи коллективларда хўжалик ҳисоби кўрсаткичлари бўйича планлаштириш ва ҳисоб бериш жорий этилди.

Янги системани қарор топтиришда обрўли ва юқори малакали ишчилардан ташкил топган бригадалар кенгаши ва бригадирлар кенгаши яхши иш олиб боряпти. Янгича шароитда намунали ишлаётган 5-пайвандлаш-йиғиш цехидаги Д. Атаманов, 2-механика-йиғув цехидаги И. Раҳимов, А. Фогель, қуюв цехидаги В. Трушков бошлиқ бригадаларнинг илғор тажрибасини кенг ёйишга катта аҳамият беряпмиз.

СССР Трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги министрлиги корхоналарида бригада усулини ривожлантириш ва унинг самарадорлигини янада ошириш масалаларига бағишлаб ўтказилган кўрик-конкурс натижаларига кўра заводимиз ғолиб деб топилди ва биринчи даражали диплом билан тақдирланди.

Лекин биз эришилган ютуқлар билан қаноатланмаймиз. Ҳали бизда янги усул самарадорлигини ошириш соҳасида кўп иш қилиниши лозим. Материал таъминотидаги қийинчиликлар, исрофгарчилик, баъзи бир кишилар онгидаги эскича тушунчалар бригада усули имкониятларидан янада яхшироқ, ишлаб чиқаришни ташкил этишни тағин ҳам юксак поғонага кўтаришимизга халақит беряпти. Бир сўз билан айтганда, олдинда катта вазифалар турибди. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ М. С. Горбачев КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил апрель Пленумида жуда тўғри таъкидлаб ўтганидек: «Хўжалик ҳисоби принципларини барча бошланғич меҳнат ячейкаларига, ҳар бир иш жойига етказиш катта аҳамиятга эга. Бу—юқоридан бошқарув системасини такомиллаштириш тадбирларини қуйидан меҳнатни ташкил этиш ва уни рағбатлантиришнинг коллектив формаларини ривожлантириш билан қўшиб олиб бориш, меҳнаткашларнинг активлигини ошириш имконини беради».

Меҳнатни ташкил этишнинг бригада усули — ҳаёт тақозоси. Унда ҳар бир ишчи ўзини ишлаб чиқаришнинг хўжайини деб билади, бажараётган иши учун нафақат коллектив олдида, балки давлат олдида ҳам масъулият ҳис этади. Бошқача айтганда, бу усул кишиларда социалистик жамиятнинг табиатига мос бўлган коллективизмни, социал уюшқоқликни тарбиялайди, «Бир киши ҳамма учун — ҳамма бир киши учун» шиорининг чинакамига қарор топишига хизмат қилиб, пировардида меҳнат самарадорлигини ошириш ва маҳсулот сифатини яхшилашнинг янгидан-янги имкониятларини юзага келтиради. Буни Иттифоқимиздаги ва республикамиздаги ўнлаб илғор корхоналар, шу жумладан, «Ташсельмаш» заводи тажрибаси ҳам яққол исботлаб турибди.

А. ЭГАМНАЗАРОВ.

ДУНЁ ВОҚЕАЛАРИ
ХАБАРЛАР ФАКТЛАР

Саҳифада ўқинг:

- ● М. С. ГОРБАЧЕВ ЖАВОБЛАРИ ХУСУСИДА АҚШ МАЪМУРИЯТИ ВАКИЛИ НИМА ДЕЙДИ?
- ● ЮЛИУС ФУЧИК: «ҲУШЁР БЎЛИНГ, ОДАМЛАР!»
- ● ВИКТОР ХАРА: «БИРЛАШГАН ХАЛҚ СИРА ЕНГИЛМАЙДИ».
- ● МАРСЕЛЬ ХОНИМ НЕГА ЎЛИМНИ АФЗАЛ КЎРДИ?
- ● АМЕРИКА АФКОР ОММАСИ ИРҚЧИЛИК РЕЖИМИНИ ҚОРАЛАМОҚДА.

● 8 сентябрь — журналистларнинг Халқаро бирдамлик куни

«ПАЙВАНД БЎЛИБ КЕТДИМ»

Тошкентнинг сўлим кўчаларидан бирига жойлашган Юлиус Фучик музейи ҳамиша гавжум бўлади. Чет эллик туристлар, саёҳатчилар, мактаб ўқувчиларининг қадами бу ердан узилмайди. Улар дил сўзларини ёзишга ошиқадилар. «Улуғ интернационалист ва чехословак ватанпарвари Юлиус Фучик ҳаёти ва фаолияти ҳақида ҳикоя қилувчи бу ёдгорлик устида ишлаганларингиз учун ҳаммангизга дўстона раҳмат айтаман, — деб ёзади Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитети секретари П. Франтишек. — Чехословак — совет дўстлиги яшасин ва абадий яшнайверсин».

Бошқа бир чехословакиялик туристлар эса шундай сатрларни битишган: «Бизларни СССР халқлари ҳаёти билан илк бор таништирган миллий қаҳрамонимиз Юлиус Фучик ҳақида шундай хотира ярата олганлиги учун ўзбек халқидан миннатдормиз».

Юлиус Фучик музейи ҳужжатлари билан танишар экансиз, бу оташин ватанпарвар, атоқли публицист ҳаёти ва фаолияти янада азиз бўлиб туюлади.

Ана ёш Юлиус дўстлари даврасида.

У илк бор Совет Иттифоқи тупроғига қадам қўймоқда.

Юлиус Фучик атоқли ёзувчи Садриддин Айний билан суҳбатлашмоқда. «Сизнинг адибларингиз бизнинг устозимиз бўлиб қолишади,—деб ёзганди у кейинчалик.—Айний — фақат сизнинг ёзувчингиз эмас, бизнинг ҳам ёзувчимиздир».

Ана у Тошкент тўқимачилик комбинатининг зарбдор ишчиси Бибинисо Болтабоева ҳақида ёзмоқда.

У Чирчиқ шаҳри бунёдкорлари даврасида.

Юлиус Фучик Москва — Қорақум — Москва автомобиль пойгачилари, Ашхобод — Москва отчопарларини табрикламоқда. У андижонлик зарбдор пахтакор Тешавой Мирзаев, бухоролик теримчи Тожихон Тўраева, самарқандлик шифокор Розияхон Мирсоатова, режиссёр Маннон Уйғур, машҳур актёр Аброр Ҳидоятов, Ҳалима Носирова, Сора Эшонтўраева ҳақида фахрланиб ёзмоқда.

Юлиус Фучик ва Ўзбекистон. Юлиус Фучик ва Ўрта Осиё. Ўттизинчи йилларда машҳур публицист Ю. Фучик Ўрта Осиё шаҳар ва қишлоқларини фахр билан айланиб чиқди, меҳнат қаҳрамонлари жасоратини улуғлади, дилларга яқин бўлиб қолди. Фучик тинчликни улуғлади, немис фашистларига қарши аёвсиз кураш олиб борди. У сўнгги нафасигача ўз Ватанига, ўз аҳдига содиқ қолди. 1943 йилда қатл этилаётган дамда ҳам Юлиус Фучик «Одамлар, ҳушёр бўлингиз!» деб васият қилди.

Халқаро журналистлар ташкилотининг 1958 йилдаги конгрессида ҳар йили 8 сентябрь — ажойиб чехословак публицисти ва ёзувчиси Ю. Фучик фашистлар томонидан қатл этилган кунни — журналистларнинг Халқаро бирдамлик куни сифатида нишонлашга қарор қилинди. Ўз сафига 120 дан зиёд мамлакат вакилларини бирлаштирган бу ташкилот тинчлик, дўстлик, ҳамкорлик сари интилмоқда. Демократик журналистика турли доираларини бирлаштиришга кўмаклашувчи сиёсий, профессионал ва социал характердаги тадбирлар ташаббускори бўлмоқда.

Ўз навбатида Ўзбекистон Журналистлар союзи ҳам бу муҳим ишга муносиб ҳисса қўшиб келаётир. Жаҳондаги кўпгина мамлакат журналистлари ҳар йили Ўзбекистонга ташриф буюрадилар. Улар республикамиз меҳнатчилари қўлга киритаётган улкан муваффақиятлар билан танишадилар, газета ва журналларнинг ходимлари билан мулоқотда бўладилар. Журналистлар Халқаро бирдамлиги кунига бағишланган «Биз — интернационалистлармиз» мавзуида тематик кеча тайёрланмоқда. Шу куни тинчлик, дўстлик, ҳамкорлик ва халқлар хавфсизлиги йўлида бирлашишга даъват этувчи митинглар ва бошқа тадбирлар ўтказилади.

— Бундан йигирма йил муқаддам Ю. Фучикка ёдгорлик тахта ўрнатилганди, — дейди музей директори А. Бочкарев. — Зилзила туфайли бу бино шикастланди. Қайта тиклашнинг имкони бўлмади. Кейин «Подъёмник» заводи қурган ҳашаматли уйнинг бир неча хонаси Юлиус Фучик музейига ажратилди.

Александр Ипатович сокин ва секин гапирар, назаримда хаёлида оташин ватанпарвар Юлиус Фучик билан суҳбатлашаётгандек эди. Улар кўп вақт бирга бўлишган, ёнма-ён меҳнат қилишган. Давр қаҳрамонлари ёнига биргаликда йўл олишган ва уларнинг меҳнатини мадҳ этишганди. А. И. Бочкарев дўсти ва устози Юлиус Фучик музейини ташкил этиш ва ҳужжатлар йиғишда озмунча меҳнат қилмади. Турли сафарлар, ёзишмалар, очерк қаҳрамонлари билан қилинган суҳбатлар ўз самарасини берди. Мана тўрт йилдирки, Ю. Фучик музейи тинчлик ва қаҳрамонлик, шижоат ва жасорат бобида дарс бераётир. Бугунги кунгача унга 300 минг томошабиннинг келгани ҳам бундан далолат бериб турибди.

— Яқинда намибиялик 53 нафар турист музейимизга ташриф буюрди, — дейди А. И. Бочкарев. — Улар музейдан олган таассуротлари ҳақида қисқача шундай дейишди: — Фучик улуғ мақсад йўлида ҳалок бўлишини ҳам яхши биларди. Лекин у халқлар озодлиги йўлида кураш олиб борди. Бу кураш Осиё ва Африка ҳамда Лотин Америкасидаги бир неча давлатлар меҳнаткашларини ҳам озодлик сари руҳлантириб турибди. Биз ҳам мана шу улуғ йўлда тинимсиз кураш олиб боряпмиз. Биз ўз йўлимиздан сира тоймаймиз.

«...Мен социализмга пайванд бўлиб кетдим, социалистик мамлакатнинг гражданига айландим», — деб ёзган эди Юлиус Фучик. Тинчлик ва меҳнат жарчиси, атоқли публицист ва ёзувчи Ю. Фучик тинчликсевар кишиларнинг қалбига пайванд бўлиб кетганлиги ҳам шундадир.

М. ПИРМАТОВ.

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

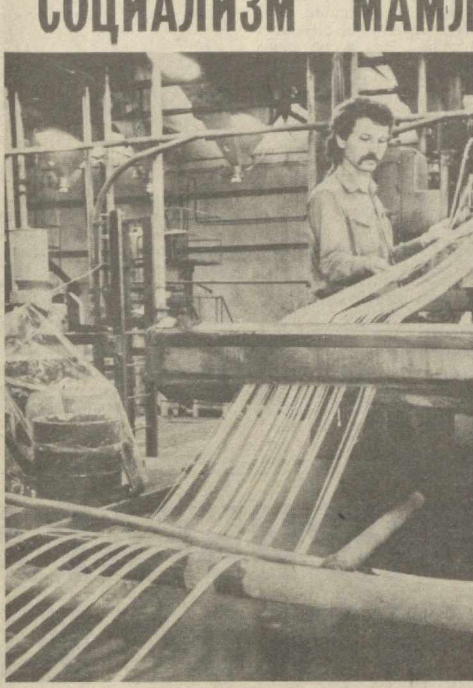

ЧССР. Влтавадаги Кралупи шаҳрининг сунъий каучук заводи мамлакат химия саноатида етакчи корхона ҳисобланади. Бундан 20 йил муқаддам Совет Иттифоқи ёрдами билан қурилган корхона коллективи кўпгина яхши ташаббусларни бошлаб берган. Ҳозир коллектив йилига уч кун иқтисод қилинган хом ашё ва энергия ҳисобига ишлаш учун курашмоқда.

Суратда: корхона цехларидан бирида.

ЧТК—ТАСС фотоси.

● МУНОСИБ ШУҲРАТ

ВАРШАВА. Польшанинг «Бумар» бирлашмаси маркаси қўйилган қурилиш асбоб-ускуналари ва механизмлари халқаро бозорда муносиб шуҳрат қозонди. Улар Совет Иттифоқида ҳам яхши маълум. СССРнинг кўпгина областлари ва республикаларида минглаб кўтаргич кранлар, экскаваторлар, автопогрузчиклар ва бошқа хил машина-механизмлардан фойдаланилмоқда. «Бумар» бирлашмасининг асбоб-ускуналари юксак сифатли ва пухтадир.

Совет Иттифоқига маҳсулотнинг ярмидан кўпроғи экспорт қилинмоқда. СССРдаги мижозлар билан ҳамкорлик бирлашманинг катта-катта туркумдаги асбоб-ускуналар ишлаб чиқаришига, энг янги техника ютуқларининг қўлланишига имкон беради. Одесса ва Никополдаги турдош корхоналар билан мустаҳкам алоқалар ўрнатилган. Совет машинасозлари билан ҳамдўстликда 25 ва 40 тонна юк кўтарадиган кранлар ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. Келгусида 60 ва 100 тоннагача юк кўтарадиган кранлар тайёрлашни ўзлаштириш мўлжалланмоқда.

● ЮКЛАРНИ ДАРЁДА ТАШИШ ҲИСОБИГА

БЕРЛИН. ГДР транспорт ходимлари дарё орқали юк ташишдан кенг фойдаланиш ҳисобига ёнилғини анча тежашга эришмоқдалар. Масалан, ўтган йили сув йўли орқали жўнатилган юкларнинг умумий миқдори 1,5 миллион тоннага етди. Бунга автомобиллар ва поездларда ташиладиган асосий юкларни дарё кемаларида ташиш ҳисобига эришилди. Ўтган йили «мовий магистраллар» орқали жами 17,1 миллион тонна халқ хўжалик юклари ташилди. Бунча миқдордаги юкни ташиш автомобилларда ташилганига қараганда уч баравар тежамли, темир йўл орқали ташилганига қараганда 30 процент арзондир.

● ЁШЛАР МАҲОРАТИ ВА ИЗЛАНИШИ — ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИГА

УЛАН-БАТОР. Улан-Баторнинг ёш ишчилари «ёшларнинг маҳорати ва изланиши — халқ хўжалигига!» шиори остида меҳнат қилмоқдалар. Шаҳар йигит ва қизларининг меҳнат активлиги салмоқли самаралар бермоқда. Масалан, пойтахт ёшларининг социалистик мусобақаси ғолиби бўлган Октябрь райони рационализаторлари ва ихтирочилари давлатга 25 минг тугрикдан ортиқ маблағни тежашга кўмаклашдилар. Мусобақа Гитлер фашизми ва япон милитаризми устидан қозонилган Ғалабанинг 40 йиллигига ҳамда Халқаро ёшлар йилига бағишланди.

(ТАСС).

ХАЛҚАРО КЎЗГУ

Министр нега ишдан кетди?

АҚШнинг меҳнат министри Р. Донованнинг «қароқчи-каллакесарлар уюшмаси» — мафия билан ҳамкорлик қилиб келганлиги матбуотда фош этилгандан сўнггина у ишдан кетди. Донованнинг мафия билан алоқаси борлигини сенат унинг номзодини министрликка тасдиқлаган пайт — 1981 йилдаёқ федерал қидирув бюроси яхши биларди, деб ёзади «Вашингтон пост».

Тўрт йилдан кўпроқ даврда ўзи махфий тутган ҳужжатларни таҳлил қилган федерал қидирув бюроси Донованнинг ишини кўриб чиқаётган ходимига терговни тўхтатиш тўғрисида «маслаҳат берди».

Меҳнат министри мафия йўли билан бўлса-да «меҳнат» қилган эди-да!

Хатарли «эпидемия»

Япония матбуоти ташвишланиб хабар қиладики, мамлакатда ўз жонига қасд қилишдек «хатарли эпидемия» кенг тарқалиб бормоқда. Ўтган йили бу «эпидемия» 24,5 минг нафардан зиёд кишини ҳаётдан олиб кетди. Ачинарлиси шундаки, ўз жонига қасд қилганларнинг 40 процентдан зиёдини ёши 60 атрофидаги кексалар ташкил қилади.

Қишлоқларидан бадарға қилиняпти

ЖАРдаги қора танлилар оқ танлилар яшайдиган районларга фақат кундузи, ҳокимиятнинг махсус рухсати билангина келишлари мумкин. ЖАР ҳамкорлик ва тараққиёт министрлигининг тан олишича, ўтган йилнинг ўзида бу қоидани бузгани учун 10 мингдан ортиқ қишлоқлар бутун аҳолиси билан кўчириб юборилган. Бу йил ҳам юз минглаб африкаликлар, жумладан, аёллар, кексалар, болалар ўз туғилиб ўсган қишлоқларидан бадарға этилди.

Йиртқичликка «ҳавас»

Ассошиэйтед пресс агентлигининг хабар беришига кўра, ўтган йили Нью-Йоркда ит қопган кишиларнинг сони 10659 нафарни ташкил этиб, аввалги йилдагидан 9 процент камайган. Лекин ўтган йиллардагидек одамларни бошқа одамлар томонидан тишлаб ярадор қилиш ҳодисаси кўпайган. Йиртқичликка «ҳавасмандлар» ўтган йили 1593 нафар кишини жароҳатлашди.

Бор-йўғи беш йилда

Бундан беш йил муқаддам Покистонда наркотик модда героин истеъмол қиладиганлар йўқ ҳисоби эди, деб ёзади «Тагесшпигель» газетаси. Ҳозир эса уларнинг сони 250—500 минггача етган. Покистоннинг дунё бозорига жуда кўп наркотик модда етказиб берувчи йирик мамлакатга айланишида афғон контрреволюционерларининг ҳиссаси катта.

Хотин-қизлар қора курсида

БМТ ижтимоий информация бошқармасининг маълумотига кўра, Ғарб мамлакатларининг аёллари орасида жиноятчилик борган сари ошмоқда. ГФРда жиноий ишларнинг 15 проценти аёллар томонидан қилинган бўлса, Америкада судланган аёллар сони эркакларга нисбатан тез ўсмоқда. Японияда 1960 йили қонунбузар аёллар атиги 7 процент бўлса, ҳозир жиноятчи хотин-қизлар 19 процентни ташкил этади.

ХАЛҚҚА МУРОЖААТ

● МАНАГУА. Рейган маъмурияти Никарагуанинг қонуний ҳукуматини ағдариб ташлашга беҳуда уриниб, унга қарши бошлаган жиноятскорона уруш революцион республика ҳимоячиларининг қатъий иродаси ва мардлигига дуч келмоқда, деди Никарагуа мудофаа министри Умберто Ортега. У Сандиночилар халқ армияси куни муносабати билан халққа йўллаган мурожаатда МРБга ёлланган гуруҳлар устидан пировард ғалаба қозониш ва АҚШнинг Никарагуага қарши тўғридан-тўғри ҳарбий интервенцияси хавфини даф этиш учун Ватан мудофаасини янада мустаҳкамлаш зарурлигини айтди.

(ТАСС).

Лоқайдлик фожиаси

Саккиз ой муқаддам Марсель Пишон ўлишга қарор берди. У ёлғизлик ва камбағалликка, доимо пулнинг етишмаслигига ортиқ тоқат қила олмади. Бир вақтлар Парижнинг машҳур манекенчиси бўлган. Эллигинчи йилларда фотосуратчи мода журналларини тез-тез безаган Марсель ўз хонасини ичидан беркитиб олиб, очлик бошлади. У бутун кучини сарфлаб кундалик тутди, шу ҳужжат унинг сўниши далили бўлиб қолди. Ўқувчиларнинг эски дафтарчасига сўнгги марта 1984 йил 6 ноябрь санаси ёзилган.

Унинг жасади квартирада саккиз ой ётди. Пишон шуҳрат чўққисига кўтарилган даврдан буён яшаб келган ҳашаматли уйдаги қўшнилардан бирон кимса шу вақт ичида асло безовта бўлмади. Яқиндагина унинг хонаси очиб кўрилганида ҳамма нарса аён бўлди.

Кундаликдан ташқари Марсель Пишон ҳақида бошқа бир далил — ёлғиз кишиларга бағишланган телевизион кўрсатувдан бир неча кадр ҳам қолган эди. «Хувуллаб ётган уйга қайтиш ва ҳеч кимга керак бўлмаслик — турмушдаги энг аянчли ҳодисадир», — деган эди у ўшанда.

Теварак-атрофдаги кишиларнинг бепарволиги оқибатида одамлар ҳаётдан кўз юмиб кетаётган бундай ҳодисалар Франция пойтахтида тез-тез содир бўлиб турибди. Бултур Париж чеккасидаги уйлардан бирини қайта қурган ишчилар 49 яшар Луиза Жофруанинг қуриб битган жасадини топиб олган эдилар. Қўшнилар етти йилгача унинг ўлганини «пайқамаган» эканлар.

М. ТИМОФЕЕВ.
(ТАСС).

● 4-11 сентябрь — Чили меҳнаткашлари ва халқи билан бирдамлик ҳафталиги

ҚЎШИҚНИ ЎЛДИРИБ БЎЛМАЙДИ

Мапочо дарёси Сантьягони кесиб оқади. Суҳбатдошим мен билан хайрлашиб, соҳил ёқалаб юқори томонга тез юриб кетди. Беш-олти қадам босгач, тўхтаб, орқасига ўгирилди. Қўлини мушт қилиб чаккаси баравар кўтарди-да, жиддий оҳангда: «Салют, компаньеро!» — деб хитоб қилди. Мен ҳам мушт қилган қўлимни кўтариб, сўзсиз жавоб қайтардим. Келишган қоматли, худди мисдек товланувчи сочлари сербар телпак каби кенг елкасигача осилган йигит йўлида давом этди. У Виктор Хара эди...

Чили пойтахтидаги пешиндан кейинги одатий осойишталикни солдатлар оёғидаги бесўнақай ботинкалар нағалларининг марш овозига ҳамоҳанг ерга урилиши ва дўмбираларнинг бир текис садоси бузиб юборди...

Вужудда оғриқ уйғотар даражадаги ана шу таъсирчан вазият ҳамон кўз олдимдан кетмайди.

1973 йилнинг ўша сентябрь кунларида мен Чилидаги совет элчихонасида маданият бўйича маслаҳатчи бўлиб ишлардим. 10 сентябрь куни пойтахтдаги 30-мактаб-интернат ўзининг ўн йиллигини нишонлаётган эди. Бу мактаб-интернат Совет Иттифоқи номи билан аталиб, унга элчихона ходимлари оталиқ қиларди. Менга кичик бир делегация раҳбари сифатида шу мактабга бориб, болаларни тантанали сана билан табриклашни буюришди. Айтишим керакки, мактаб олисда, Сантьягонинг жанубий чеккасида жойлашган эди. Мен эса шаҳарни яхши билмасдим. Лекин топшириқни бажариш шарт. Айни пайтда бу тадбирда мени қувонтирадиган жиҳат бор эди: юбилей тантаналарида Чилининг машҳур композитори, гитарачи ва қўшиқчи Виктор Хара иштирок этиши белгиланган эди. Мен унинг тўғрисида жуда кўп эшитгандим. Унинг қўшиқлари ёзилган лентани эшитиб, ижродаги дилтортар жилолар бутун қалбимни мафтун этган эди. Бироқ қўшиқчининг ўзи билан шу пайтгача учрашмаган эдим.

Дарвозадан ўтиб мактаб ҳовлисига кирсам, ҳали ҳеч ким келмаган экан. Мени ҳам бошқа меҳмонлар каби бир оз кечроқ кутишаётганди, чамаси. Бошқаларни безовта қилмаслик учун ҳовлидаги ўриндиқлардан бирига ўтириб, ёзиб қўйган табрик сўзимни такрорлай бошладим.

Кимдир менинг елкамдан оҳиста ушлади. «Салют, компаньеро», — дея ҳирқироқ овозда саломлашди ўрта бўйли, спортчиларга хос хипча йигит. У яшил рангдаги эски жилдга солинган гитарасини ёнимга оҳиста қўйди. Унинг юзи худди ишчиларнинг чеҳрасидай очиқ бўлиб, бир оз чарчоқ сезилиб турарди. Ажинлар из солган дўнг пешонасига осилиб тушган малла сочлари силкинарди. Айниқса, унинг кўзлари эсда қолган: улар мовий, ниҳоятда жонли бўлиб, чуқур нигоҳ ва ҳиёл ҳазил барқ уриб турарди. Кийиниши ниҳоятда содда: унинг устида эски жинси, куйлак, оёғида спорт туфлиси бор эди.

— Сен ҳам сўзга чиқасанми? — сўради Хара.

— Чиқмасам бўлмайди,— жавоб бердим мен ўзимни танитиб бўлгач. — Мактабни юбилей билан табрикламоқчиман.

— Ҳа, майли. Менга анча осон. Икки-учта қўшиғимни айтиб бераман. Бу мактабни жуда яхши кўраман — бу ерда қачонлардир ўқиганман. Лекин бугун қўшиқ айтишим осон эмас. Ҳар баҳор овозим сўниб қолади, томоғимда ларингит бор. Бу касаллик болалигимдан менга ёпишиб олган. Шундай қувончли тадбирдан бош тортишни эплай олмайман. Бунинг устига болалар таклиф қилишган, — табассум қилди Виктор.

Тантанали маросим соат роса 9 да бошланди. Олдинига байроқларни кўтаришди, сўнгра Чили ва Совет Иттифоқининг гимнлари янгради. Мактаб директорининг нутқидан сўнг менга сўз беришди. Сўнгра байрамнинг турли хил тадбирлари бошланиб кетди. Спорт мусобақалари, мактаб хорининг концерти, Чили халқ рақслари юқори синф ўқувчилари томонидан завқ билан ижро этилди. Қарсаклар сира тинмасди. Аммо ҳамма кутиб турган тантанаворлик, кўтаринкилик ҳали олдинда эди. Ниҳоят Виктор Хара микрофонга яқинлашди.

Виктор дастлаб оҳиста, сўнгра эса бор овозда куйлай бошлади. У Чилида ўша пайтларда роса оммалашган Халқ бирлиги қўшиғи — «Пуэбло унидо» («Бирлашган халқ») қўшиғини ижро этди. Ундан кейин юзлаб овозлар жўр бўлган бизнинг «Катюша»миз ва қандайдир бошқа, юракка бориб тегувчи қўшиқлар ижро этилди. Викторни анчагача саҳнадан қўйиб юбормадилар.

Ўқитувчилардан кимдир байрамона безатилган столга таклиф қилди. Кўп ўтмай у ерда Виктор яна гитарани қўлига олди. Артистнинг сал синиққан ва энди ҳақиқатан ҳам чарчаган овози ўқитувчилар хонаси узра сузарди. Хара Пабло Неруда шеърларига ёзилган романсларни куйлади. Кўҳна ҳинду қўшиқлари, янги инқилобий ашулалар, «Подмосковные вечера» қўшиғи ҳамманинг дилини ром этди.

Биз Виктор билан ёнма-ён ўтирардик. «Сен уйингга қачон кетасан? — сўради Хара. — Мен соат 2 да яна бир концертда бўлишим керак: «Сигло» газетаси босмахонасининг ишчилар клубида қўшиқ айтишим керак».

Мен Викторга чин кўнгилдан ёрдам беришни ўйлаб, у билан бирга кетишга розилик бердим. Сантьягонинг пана-пастқам кўчаларида йўлни топиб олишга қийналишимни ўйласам ҳам у билан бирга йўлга чиқдим. Виктор йўл йўлакай паст овозда менга куйи нотаниш бўлган, лекин оҳанги чиройли қўшиқни куйлаб кетди. У беихтиёр қўшиқ айтаётган эди. Эҳтимол бу унга хаёл суришда ёрдам берар.

Мапочонинг ўнг соҳилидаги марказий бозор ёнида Хара машинани тўхтатишни илтимос қилди:

— Бу ердан «Сигло» биносигача қўл чўзса етади. Бир оз пиёда юрмоқчиман, фикрларимни жамлаб оламан.

Моторни ўчириб, мен ҳам машинадан чиқдим. Виктор худди қадрдонларига гапиргандай ҳазил аралаш деди:

— Машинани тузуккина ҳайдар экансан, лекин жуда секин. Агар Сантьягода такси ҳайдасанг, кўп пул ишлолмайсан.

— Мен ҳали шаҳарни ёмон биламан. Манави машинанинг рулига эса яқиндагина ўтирдим, — дедим тортиниб. — Келаси гал ишонтираманки, машинани шамолдек учирадиган бўламан.

— Ундай бўлса, омадингни берсин. Сиз, руслар, сўзни беҳудага совурмайсизлар. Кўришгунча хайр!

Мен билан ҳайрлашгач, у Мапочо соҳили бўйлаб юқори томонга юриб кетди. Беш олти қадамдан сўнг тўхтаб, мушт қўлини чеккаси баравар кўтариб ва жуда жиддийлик билан: «Салют, компаньеро!» — деб хитоб қилди. Мен ҳам унга шу тарзда жавоб қайтардим. Виктор тез-тез қадам ташлаб кетарди... Чили пойтахтидаги пешиндан кейинги одатий сукунатни солдатлар оёғидаги ботинкаларнинг ерга гурсиллаб урилиши, дўмбиранинг овози бузиб юборди.

Бу ердан сал нарироқда «Такна» танк полки жойлашган эди. Бу полк яқинда ҳукуматга қарши фитна кўтаришга уринган бўлиб, халқ бирлигига қарши кайфияти билан «ном қозонган эди». Ҳозир, назаримда, солдатлар машқ қилишаётган бўлса керак. Солдатлар ҳам дарё соҳилидаги хиёбон оралаб кетаётган Викторнинг қораси кўринган томонда машқ қилиб ўтишарди.

Мен ниҳоятда чарчаганимни ҳис этдим. Кун бўйи асабий таранглик ўз оқибатини кўрсатаётган эди. Ҳаво ниҳоятда дим — ҳадемай, ёмғир ёғади. Хиёбонда яқиндагина гулга кирган олчанинг оқ-қизғиш новдалари тебраниб турибди. Мен қўлимдаги соатга қарадим: 10 сентябрь, соат 13.47 минут. «Хара вақтида улгуриб етиб боради, — ўйладим. — Эртага, албатта, унга қўнғироқ қиламан. Концерт қандай ўтганлигини сўрайман».

Аммо эртасига бу улкан шаҳарда одатдаги тонгни кўрмадик — Чили устида фашист диктатурасининг қопқора туни ҳукмрон эди.

Мен энди ҳеч қачон тирик Викторнинг кўнгилга яқин табассумини кўрмайман, унинг юрак тубидан айтиладиган самимий овозини эшитолмайман. Бир неча кун ўтгандан кейин Чили ишчиларининг ёқимли дўсти бўлган бу қувноқ йигит бошқа минглаб Чили ватанпарварлари сингари пойтахтнинг марказий стадионига, хунта соқчилари қўл остига ташланди. Стадион даҳшатли қийноқ камерасига айлантирилган эди. Ҳикоя қилишларича, Виктор стадионда ҳам маҳбусларга қўшиқ айтиб, келгуси ғалаба ҳақида куйлаб, қаҳрамонларча ҳалок бўлганди. Жаллодлар унинг қўл панжаларини кесиб ташлашди, кўзларини ўйиб олишди. Жаллодлар қўшиқни ўлдирмоқчи бўлишди. Бироқ қўшиқни ўлдириб бўлмайди. Бу мумкин эмас. Викторнинг қўшиғи чилиликларнинг қалбларида, заминдаги барча кишиларнинг юракларида яшамоқда, курашга чорламоқда.

«Пуэбло унидо
хамас сера венсидо...»
(«Агар бирдам бўлса,
ҳар нафас —
бу халқ сира енгилмас...»)

Владислав КОМАРОВ.
(АПН).

ОҚ УЙНИНГ ПОЗИЦИЯСИ

ВАШИНГТОН, 4 сентябрь. (ТАСС). Оқ уйнинг матбуот масалалари билан шуғулланувчи вакили Л. Спикс КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачевнинг Америкада чиқадиган «Тайм» журнали саволларига қайтарган жавоблари муносабати билан баёнот берди. У президент М. С. Горбачевнинг жавоблари билан танишиб чиқди, деди. Биз Бош секретарнинг иккала мамлакат ўртасидаги муносабатларни яхшилаш имконини берадиган жиддий таклифларни ўртага қўйишга тайёр эканлиги тўғрисида айтган гапларини табриклаймиз. Президент муносабатлар тўғрисидаги масалага жиддий ёндашади ва у СССР билан биргаликда мавжуд проблемаларни ҳал этиш йўлларини қидириб топишга тайёр, деб айтди. Президент Женевадаги учрашув ана шундай натижага олиб келади, деб умид қилади.

Америка — Совет муносабатларидаги ҳозирги кескинлик сабаблари хусусидаги бизнинг нуқтаи-назаримиз, деб давом этди Спикс, Бош секретарь баён этган фикрлардан анча фарқ қилади. Бироқ биз оммавий ахборот воситалари орқали мунозара бошлаш ниятида эмасмиз.

Оқ уй вакили саволга жавоб қайтариб, АҚШ Совет Иттифоқи билан муносабатларга реал нуқтаи назардан туриб ёндашади, деди. Бироқ агар ҳар иккала томон учрашувга конструктив тарзда ёндашадиган бўлса, бир мунча муваффақиятга — муаммоларимизни қандай ҳал этиш тўғрисидаги масалада муваффақиятга эриша олмаслигимиз учун ҳеч қандай сабаб йўқ. Қўшма Штатларга келганда эса, биз учрашувга жиддий ва ижобий тарзда ёндашамиз.

Спикс бошқа саволга жавоб қайтариб, шундай деди: Совет Иттифоқи АҚШ ўзининг миллий хавфсизлик потенциалини жиддий равишда тиклаш ниятида эканлигини тушунади, деб ўйлаймиз. Айни вақтда биз қурол-яроғларни ҳақиқатан ҳам чеклаш ниятидамиз.

Оқ уй вакили президент «стратегик мудофаа ташаббуси тўғрисидаги масала юзасидан ўз фикрини ўзгартирмади», деди.

ФОТОФАКТ

АҚШ. Сан-Францискода Преториянинг ирқчилик режимига нисбатан расмий Вашингтон тутган позицияга қарши оммавий норозилик намойиши бўлиб ўтди. Намойишчиларни тарқатиш учун полиция кучлари ташланди.

Суратда: намойиш қатнашчиларини полиция қамоққа олмоқда.

ЮПИ—ТАСС телефотоси.

ВАҚТ ТИҒИЗ, ҲАРАКАТ КЕРАК!

Ўтган йили Наманган областида пахтани машинада териш плани бажарилмади. Оқибатда ҳосилнинг асосий қисми қўлда терилиб, бир неча миллион сўмлик маблағ ортиқча харажат қилинди... Сабоқлар етарли бўлди.

Шу боиски, наманганликлар якунловчи йилда пахта теримини механизациялашга алоҳида эътибор беришмоқда. Жумладан, бу йил областда 250 минг тонна пахтани «зангори кема»лар ёрдамида йиғиштириб олиш кўзда тутилган. Илғор район ва хўжаликларда терим-транспорт отрядларини тузиш, техника воситалари ва далаларни тайёрлаш, дефолиацияни ўз вақтида ўтказишга қизғин ҳозирлик кўрилмоқда. Норин, Тўрақўрғон, Учқўрғон районлари хўжаликларида терим агрегатлари мавсумга шай турибди.

Етиштирилган ҳосилнинг камида 80 процентини механизмлар ёрдамида териш, йиғим-терим ишларига ўқувчилар ва ҳашарчиларни жалб этмаслик ташаббуси билан чиққан Учқўрғон районидаги «Андижон» колхози механизаторининг иши, айниқса, диққатга сазовор. Улар терим агрегатларини тайёргарлик чизиғига келтириб қўйишди.

Бироқ областдаги айрим район ва хўжаликларда техникани мавсумга тайёрлаш ишлари талаб даражасида эмас. Хусусан, Чуст районида аҳвол ночор. Районда 157 терим агрегатидан 129 таси, 96 кўсак чувиш агрегатидан 76 таси, 67 кўсак териш машинасидан 55 таси мавсумга тайёр, деб рапорт берилган. Лекин, Навоий номли колхозда мавжуд 10 та пахта териш, 5 та кўсак чувиш, 3 та кўсак узадиган агрегатларга қўл ҳам урилмаган. Карл Маркс номли, Энгельс номли, Ленин номли, «Ленинград» колхозларида ва «Партия XXII съезди» совхозида ремонт ишлари чала-чулпа адо этилган.

ТЕРИМ ТЕХНИКАСИ МАВСУМГА ШАЙМИ?

Поп районида ўтган йилги сабоқлардан тўғри хулоса чиқарилмаяпти. «Поп», «Найман», «Навбаҳор» совхозлари, «Ленинград», «Правда» колхозларида терим агрегатларини тайёрлаш графиги асоссиз равишда кечиктирилмоқда. Задарё районида «Украина», «Гулбоғ» совхозлари, «Гигант» колхозида ремонтчиларга қулай шароит яратилмаган. Назоратнинг бўшлиги натижасида ремонт ишлари сифатсиз бажарилмоқда. Наманган, Косонсой, Уйчи районларида ҳам терим агрегатлари тўла ҳозирланмаган.

Область бўйича 65 терим, 97 та кўсак чувиш, 41 та кўсак узиш агрегатлари, 47 та юклаш механизми ремонтсиз ётибди. Пахта тозалаш заводлари ва пунктлари янги ҳосилни қабул қилиш, уни сифатли сақлашга шай эмас.

Терим мавсуми бошланишига саноқли кунлар қолди. Вақт кутиб турмайди. Тиғиз дамларда ўтган йилгидек афсусланиб қолмаслик учун техника ремонтидаги сусткашликка барҳам бериш, ташкилотчиликни кучайтириш, мавжуд камчиликларни зудлик билан тузатиш даркор. Бунинг учун мутасадди ташкилотлар ва «Госкомсельхозтехника» область бирлашмаси зудлик билан барча зарур чораларни кўришлари керак.

Ш. ХОЛМИРЗАЕВ.
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

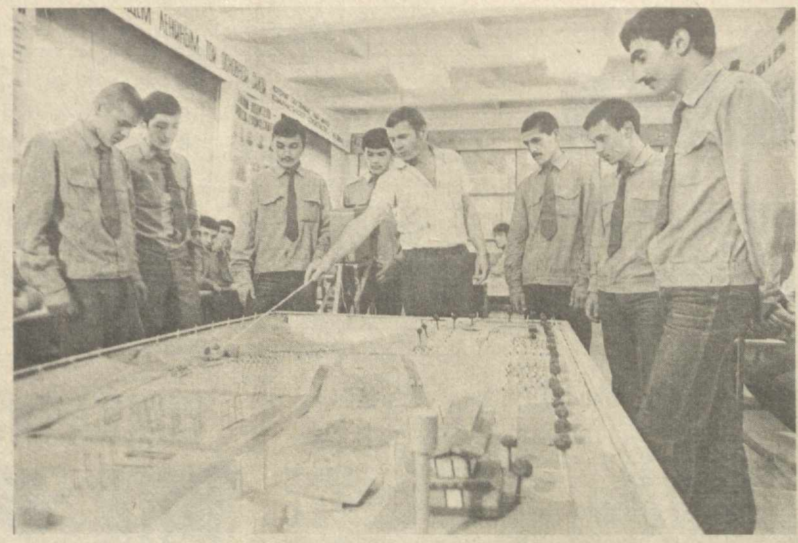

ДОСААФ МАКТАБЛАРИДА

ДОСААФнинг Самарқанддаги бирлашган техника мактабини битирган ёшлар халқ хўжалигининг турли соҳаларида, Совет Армияси сафларида аъло хизмат қилмоқдалар.

Курсантларнинг мактабда олган назарий билимлари, жисмонан чиниққанликлари ҳар қандай топшириқни муваффақиятли бажаришга ёрдам беряпти. Мактаб синфлари янги асбоб-ускуналар, зарур техника воситалари билан жиҳозланган, машғулотларни малакали ўқитувчилар олиб боришяпти. Бу ердаги кўпгина жиҳозларни коллектив аъзоларининг ўзлари яратганлар.

Бир сўз билан айтганда мактабда чақирилувчиларни армия сафига тайёрлаш учун тегишли шароит мавжуд.

Суратда: техника мактаби ўқитувчиси Ю. Воропаев бўлажак ҳарбий ҳайдовчилар билан машғулот ўтказмоқда.

Р. Ғафуров фотоси **(ЎзТАГ).**

Рашид Ҳамидович ҲАМРОЕВ

Ўзбекистон музика санъати оғир жудоликка учради — республиканинг етакчи композиторларидан бири, Ўзбекистон Композиторлар союзи правлениесининг аъзоси, 1971 йилдан КПСС аъзоси Рашид Ҳамидович Ҳамроев 48 ёшида тўсатдан вафот этди.

Рашид Ҳамидович Ҳамроев 1937 йилда Бухоро шаҳрида хизматчи оиласида туғилди. У музика таълимини М. Ашрафий номли Тошкент давлат консерваториясида, сўнгра консерватория ҳузуридаги аспирантурада олиб, аспирантурани 1966 йилда тамомлади.

Р. Ҳамроев ўзбек опера санъатини ривожлантиришда катта роль ўйнаган «Зулматдан зиё», «Тонг олдидан», «Шайх-Санъон» сингари учта операнинг авторидир. «Зулматдан зиё» операси Ҳамза номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофоти билан тақдирланган биринчи музикали асардир.

Р. Ҳамроевнинг тингловчиларга ғоят манзур бўлган симфоник асарлари орасида учта симфония, фортепьяно ва скрипка учун ёзилган концертлар, «Йўлчи ва Гулнор» симфоник поэмаси бор. Композитор яратган музикали драмалар республика театрлари репертуарида катта ўринни эгаллаб турибди.

Чуқур миллийлик, жўшқин оҳангдорлик, маҳоратни такомиллаштиришга доимий интилиш Р. Ҳамроев ижодига хос хусусиятлар эди. Композитор Тошкент давлат маданият институтининг доценти сифатида катта педагогик ишлар олиб борди.

Р. Ҳамроевга ўзбек совет музика маданиятини ривожлантиришдаги катта хизматлари учун «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби» Фахрий унвони берилган эди.

Ажойиб композитор, Коммунистик партия билан халқнинг содиқ фарзанди Рашид Ҳамидович Ҳамроевнинг ёрқин хотираси ҳамиша қалбларимизда сақланиб қолади.

БИР ГРУППА ЎРТОҚЛАРИ.

СПОРТ

СТУДЕНТЛАРИМИЗ МУВАФФАҚИЯТИ

Японияниng Кобе шаҳрида XIII Жаҳон студентлари ўйинлари ниҳоясига етди. Мамлакатимиз спортчилари бу анжуманда муваффақиятли иштирок этишди. Универсиада давомида энг кўп — 84 та медаль қўлга киритилди. Уларнинг 44 таси олтин, 21 таси кумуш, 19 таси бронза медаллардир.

Ватанимиз спорти шарафини ҳимоя қилган студентлар Москвада ва Киевда, Ленинград ва Минскда, Тошкент ва Ригада, Новосибирск ва Уфада, Иттифоқимизнинг турли шаҳар ва қишлоқларида таълим олишмоқда.

Универсиада байроғи тушириладиган кунда жаҳон рекорди ўрнатилди. Фрунзелик студент Игорь Паклин баландликдан сакраб ўтиш мусобақаларида ажойиб зафар қучди. У 2 метр 41 сантиметр баландликдан сакраб ўтди ва жаҳон рекордини қўйди.

Спортнинг лангар билан сакраш мусобақалари ҳам қизғин ўтди. СССР терма командасининг аъзоси ўзбекистонлик спортчи Родион Гатаулин ғолиблик шоҳсупасининг юқори поғонасига кўтарилди. У 5 метр 75 сантиметр баландликдан ўтиб, универсиада чемпиони бўлди.

БЕЛЛАШУВЛАР, ОЧКОЛАР, ТЎПЛАР

◆ **ФУТБОЛ.** **Москва ва Ленинград шаҳарларида ёшлар ўртасида жаҳон биринчилиги мусобақаларининг ярим финал учрашувлари бўлиб ўтди. Москвада Совет Иттифоқи терма командаси Испания терма командасидан мағлубиятга учради. Бразилия эса Нигерия футболчиларини 2:0 ҳисобида енгди. Шундай қилиб, финалда Испания ва Бразилия футболчилари учрашишади. СССР ва Нигерия командалари эса учинчи ўрин учун беллашадилар.**

◆ **БОКС. Боку шаҳрида қишлоқ спортчилари ўртасидаги мусобақалар ниҳоясига етаётир. Республикамиз боксчилари бу мусобақаларда яхши натижаларни қўлга киритишди. Герасимов олтин медаль билан мукофотланди. Василенко ва Аҳмедов кумуш медаль, Матчонов ва Саптаганов эса бронза медаль эгаси бўлишди.**

ОБ-ҲАВО

Синоптикларнинг хабар қилишича, яқин кунларда Ўзбекистонда ҳаво кам булутли бўлади. Шарқ томондан секундига 6—10 метр тезликда шамол эсади. Бухоро, Навоий областларида, Фарғона водийсида шамол тезлиги секундига 11—14 метргача, даштли районларнинг баъзи жойларида кучайиб чанг-тўзонга айланади ва 15—20 метрга етади. Кечаси 8—13 даража, жанубда 15 даражагача, кундузи 24-29, жанубда 33 даражагача иссиқ бўлади.

Тошкентда ҳаво кам булутли бўлади. Жануб томондан секундига 6—10 метр тезликда шамол эсади. Кечаси 8—10, кундузи 26—28 даража иссиқ бўлади.

(ЎзТАГ).

Редактор Л. ҚАЮМОВ.

ОТАЛИҚ ҲИММАТИ

БИЛИМ ВА ҲУНАР—ЭГИЗАК

Мамлакатимизда ёшлар касб танлаши учун, қобилияти, тайёргарлиги, билимини ошириши, қолаверса муайян ҳунар ва иш билан шуғулланиши учун барча шароит яратилган. Бугунги кунда ҳунар-техника билим юртларини битирган йигит-қизлар халқ хўжалигининг турли жабҳаларида ишламоқдалар.

Мен ўттиз йилдан бери Андижондаги 1-ўрта ҳунар-техника билим юртида ишлайман. Чизмачилик кабинетига бошчилик қиламан. Экранлаштирилган бу кабинетда кўргазмали қуроллар, дидактик материаллар жуда кўп. Уларнинг аксариятини шогирдларим билан бирга тайёрлаганмиз. Ўтган йиллар давомида юзлаб талабаларга мураббийлик қилдим, уларни меҳнатсеварликка ўргатдим.

Билим юртимиз педагогик коллективи олти юздан зиёд ўқувчига чизмачилик, токарлик, слесарлик сингари касбларни эгаллашида яқиндан кўмаклашяпти. Ўқувчилар билим юртини битиргач, ўрта маълумотга ҳам эга бўладилар. Билим масканимиз ташкил топганига мана қирқ йилдан ошди. Шу давр ичида 17 мингдан зиёд ишчи кадр тайёрланди. Бу ерда ўн бешта ўқув кабинети бўлиб, улар зарур буюмлар, кўргазмали қуроллар билан жиҳозланган. Электрон-ҳисоблаш машиналари кабинети эса янги ташкил этилди.

Ҳар йили ўқув кабинетларини жиҳозлаш бўйича кўрик-конкурс ўтказилади. Чизмачилик, физика, бошланғич ҳарбий-таълим кабинетларида телевизор, радиоприёмник, магнитофон ва бошқа аппаратлар мавжуд. Слесарлик, токарлик кабинетларида эса бундай техника воситаларидан ташқари станоклар ҳам бор. Ўқув устахонасида ҳар хил деталлар, ўлчаш ва кесувчи мосламалар, асбоблар, хилма-хил чизмалар қўйилган. Ўқувчилар уларнинг тузилиши ва тайёрланиш жараёнларини ўрганадилар. Машғулотларимиз қизиқарли ўтишида, талабаларнинг активлиги ошишида бундай ўқув қўлланмаларнинг аҳамияти катта бўляпти.

Предметлар бўйича тўгараклар ташкил этилган. Ўқувчиларга ишлаб чиқариш таълими беришда корхоналарнинг роли, айниқса, катта. Умумий таълим ва ҳунар мактабини ислоҳ қилишнинг асосий йўналишларида ўрта ҳунар-техника билим юртларининг базавий корхоналар билан алоқасини мустаҳкамлаш кераклиги алоҳида таъкидланган.

Андижон механика заводи бизнинг базавий корхонамиз ҳисобланади. У ўтган ўқув йилида устахонамизга бешта токарлик станоги берган эди. Бу йил базавий корхона яна битта янги универсал фрезер станоги ва икки ярим минг сўмлик ўлчаш асбоблари ўрнатди.

Ислоҳот лойиҳасида базавий корхоналар ҳунар-техника билим юртларини ўқувчилар билан тўлдиришда актив қатнашишлари кераклиги алоҳида уқтирилган. Завод бу борада ҳам амалий ёрдам кўрсатяпти. Шаҳар мактабларининг ўқувчилари вақти-вақти билан завод ҳаёти билан таништириб борилади. Ишлаб чиқариш илғорлари билан тез-тез учрашувлар уюштирилади. Механика заводи ўтган ўқув йили давомида мактаб ўқувчилари учун очиқ эшиклар куни ўтказиб, уларни ишлаб чиқариш жараёнлари билан таништирди. Бундай тадбирлар яхши самара беряпти.

Билим юртида биринчи курсдан ишлаб чиқариш дарслари ўқув устахонасида ўтказилади. Базавий корхонанинг илғор ишчилари билим юртига келиб, ўқувчилар билан суҳбатлашиб турадилар. Талабалар иккинчи курсдан бошлаб ишлаб чиқариш практикасини базавий корхонада ўтказадилар. У ерда илғор ишчилар билан доимий мулоқотда бўладилар, уларнинг иш тажрибаларини, меҳнатни тўғри ташкил этиш йўлларини ўрганадилар. Юқори унумли мосламаларни қандай ишлатиш жараёнлари билан танишадилар.

Ўқишнинг сўнгги йилида ўқув вақтининг асосий қисми корхонада ўтади. Ўқувчилар ишлаб чиқариш таълими билан банд бўладилар. Ишчилар билан ёнма-ён туриб ишлаб, меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилаш учун курашадилар. Шунинг учун биз ишлаб чиқариш практикасини мазмунли ўтказишга алоҳида эътибор беряпмиз. Бунда завод касаба союз, комсомол ташкилотларининг раҳбарлари, цех бошлиқлари ўқувчилар орасида тарбиявий аҳамиятга эга бўлган мавзуларда суҳбат ўтказадилар, уларни ишчи деган касбни улуғлаш, унга доғ туширмасликка даъват этадилар.

Ўқувчиларнинг билимли бўлиши билан бирга, ҳунар эгаллашлари, келажакда Ватанимиз равнақига ўз ҳиссаларини қўшишлари учун катта ҳаётга йўллаш бизнинг юксак бурчимиз.

Ф. АКБАРОВ,
Андижондаги 1-ўрта ҳунар-техника билим юрти мураббийси, СССР халқ ўқитувчиси.

ФИРИБГАРЛАРГА ИШОНМАНГ

Бу мактубни ёзишга мени ҳеч ким даъват қилгани йўқ. Виждон амри билан ҳақиқатни гапириш, ҳаётимизга доғ тушираётган хурофотчиларнинг башараларини фош этиш гражданлик бурчим эканлигини англаб, қўлга қалам олдим.

Аввало, ўзимни таништирай. Давлат муассасаларида, матлубот кооперацияси системасида узоқ йиллар ишладим. Ҳозир кексалик гаштини сурмоқдаман. Ҳар ойда 120 сўм пенсия оламан. Бу ғамхўрлик, пенсионерларга берилган имтиёзлар учун партия ва ҳукуматга ҳар қанча раҳмат айтсак оз. Фарзандларимдан кўнглим тўқ. Турмушимиз фаровон, бахтимиз бутун.

Бир пайтлар диний маросимларда қатнашадиган, хурофий урф-одатларга риоя қиладиган бўлиб қолгандим. Диний китоблар ўқиб бериб, руҳонийлар тегирмонига сув қуйган, бемаъни сафсаталарни тарғиб қилган вақтларим ҳам бўлган. Руҳоний ниқобидаги фирибгарлар ҳаётига чуқурроқ кириб борганим сари уларнинг ниҳоятда пасткашлигига қаноат ҳосил қилдим. Тўғри йўлдан адашганимни англаб етдим, кўзим очилди.

ЭЪТИРОФ ВА АФСУС

Бир вақтлар актив комсомол, софдил ходим сифатида хизмат қилганлигимни ҳамюртларим яхши билишади. Ҳозир пенсиядаман, лекин бекор ётганим йўқ, жамоат ишларида қатнашяпман, маҳалла комитети раисиман.

Дин-хурофот таъсирига берилиш, одамларни лақиллатиш ва тамагирлик билан шуғулланишга менда асос ҳам, зарурат ҳам йўқ. Эътироф қилишим кераккки, маънавий тубанликка юз тутиб, адашиб юрган кезларим ҳаётимда хира из қолдирди. Бунга минг бор афсусланаман.

Эл-юрт манфаати йўлида ҳалол хизмат қилиб гуноҳларимни ювишни истайман. Мени маҳалла комитети раиси қилиб сайлашган биродарларимнинг ишончларини оқлашга ҳаракат қиляпман. Маҳалламиз янада обод ва ҳар жиҳатдан намунали бўлишини истаймиз. Янгича анъаналар, одатлар эл орасида қанчалик кенг тарғиб этилса, эскича урф-одатлар ўз-ўзидан йўқолиб бораверади. Маҳалламизда ЗАГСдан ўтган ёшларнинг аксарияти эскича никоҳ ўқилишини ортиқча, деб билмоқдалар. Тўйларимиз ва дафн маросимлар ҳам эскича, диний ақидалар руҳида эмас, балки меҳнат коллективлари раҳбарлари ёки маҳалла комитети аъзоларининг ташкилотчилиги туфайли ихчам ва ўзига хос янгича шакл олмоқда.

Лекин шуни айтиш кераккки, районимиз шаҳар ва қишлоқларида художўйликни пеш қилиб, текинхўрлик билан кун кечирувчи шахслар ҳамон учраб туради. Мен ана шу тоифага мансуб ўнлаб сохта муллаларни биламан. Улар арабчадан нари-бери савод чиқариб, қуръондан баъзи оятларни ёдлаб олишган. Ўзларини катта мулла қилиб кўрсатиб, диний маросимларда тақводорлик қилишади, иродаси заифроқ одамларнинг онгини заҳарлашади.

ЙЎҚОЛСИН ХУРОФОТ!

Ҳаммага отнинг қашқасидек маълум бўлиб қолган Гурлан районидаги «Вазир» қишлоғилик мулла Машариф, мулла Матқурбон, Отажон Махсим, мулла Карим каби саводи ҳам, эътиқоди ҳам чала, нафси ғовлаган хурофотчилар жаноза, ҳайит, жума номози ёки бошқа диний маросимлардан хабар топсалар, енгил автомобиль ва мотоциклларда шу заҳоти етиб келишади. Тиллари зикру санода, кўзлари эса халойиқнинг ҳамёнида бўлади. Ҳалол меҳнат қилишга бўйни ёр бермай, ризқ-рўзини дуо-фотиҳадан изловчи сўлоқмондай йигитларни кўрсам, энсам қотади. Эгамберган Боботоев шундай шахслардан бўлиб чиқди. У Ленин номли колхоздаги Сахтиён қишлоғида яшайди. Меҳнатдан бўйин товлаб, текинхўрлик билан кун кўраётган нусхаларга: «Садқайи одам кет!» —дегинг келади.

Уларни бу кўйга солган нарса нима? Диний эътиқодми? Тоат-ибодат, дуо-фотиҳадан мақсадлари афсонавий жаннатдаги ҳузур-ҳаловатми? Асло! Эскилик сарқитларига, диний урф-одатларга ёпишиб олган бу шахсларнинг муддаолари тамоман бошқача. Улар-нафс бандалари, холос.

ДИН — НИҚОБ, ҒАРАЗ — ЎЛЖА

Дин пардасига ўраниб олган текинхўрларнинг ғарази — дуохонлик ва куф-суфлар, ичиртки-тутатқи битиш, хуллас авраш-алдаш йўли билан соддадил, анқов кишиларни тузоққа тушириш, улардан ўлжа ундиришдан иборат. Бу мақсадда улар насл-насаблари, «мушкулкушод» ва «нажот-бахшлик» кароматлари ҳақида уйдирмалар тўқишади, диний маросимларда ваъзхонлик қилишади, қабристонларда уя қуришиб, хайр-садақага кўз тикишади.

Райондаги «Правда» колхозида истиқомат қилаётган Исмоил Аширов деган кимса Усмон Саид ота қабристонида арвоҳдек тентиганитентиган. Қабристондаги гражданларга хизмат кўрсатиш бюросига ишга жойлашиб олган. Ведомость бўйича оладиган маошига қаноат қилмай, дуо-фотиҳа билан ҳам машғул. Қуръонни билар-билмас тиловат қилиб, зиёратчиларнинг қўлига қарайди, оқча камроқ тушган оқшоми алаҳлаб чиқади.

Мулла Алломберган, мулла Холбой сингари чаласавод муллаларнинг ҳам нафси ҳакалак отган. Ўзлари: «Олтин олма, дуо ол», —деб ваъз-насиҳат қилишади, лекин текин дуо-фотиҳага тоқатлари йўқ. Мушук бекорга офтобга чиқмаганидек, булар ис чиқмаган томонга қадам ранжида қилишмайди.

Район марказида исм-шарифлари ёнига «халфа» лақабини қўшиб олиб, балои нафс илинжида эл кезиб юрган аёллар ҳам йўқ эмас. Улар мусибат тушган хонадонларда диний китоблар ўқишади, зарарли ақидаларни тарғиб этишади. Аза-мотамдан пул ва қимматбаҳо матоҳлар солинган тугунчани кўтариб чиқишади. Шукур халфа, Гулчеҳра халфа ва бошқалар шулар жумласидандир.

Бу тоифа «халфа»ларнинг таноби тортиб қўйилиши, маърака ва маросимларда эскилик сарқитларини ташувчи, баднафс кишиларга ўрин берилмаслиги лозим.

Диндорлар эътиқоди ва ҳиссиётини ерга уриш, руҳонийларни бадном қилиш ниятида бу гапларни айтаётганим йўқ. Бизда диний эътиқод учун ҳеч ким таъқиб қилинмаслиги ҳаммага равшан. СССР гражданларига виждон эркинлиги берилганлиги Конституциямизда ўз ифодасини топган. Аммо бу эркинликни суиистеъмол қилишга, фирибгарлик ва текинхўрлик билан шуғулланишга ҳеч кимнинг ҳаққи йўқ. Буни англаб етиш, қонунларимизни ҳурматлаш, уларга оғишмай риоя қилиш—ҳар биримизнинг бурчимиз.

Сўнгги сўзим шуки, фирибгарларга асло ишонманг. Дин соясида кун кўришга, бошқаларнинг ҳамёнига қўл солишга уринувчи ҳар қандай текинхўрнинг ниқобини йиртиб, башарасини фош қилинг. Адашган ва алданганларни хурофот ботқоғидан тортиб олиб, тўғри йўлга солсак, адолатли ва хайрли иш қилган бўламиз.

Шермат ХУДОЙНАЗАРОВ,
Гурлан шаҳридаги 4-маҳалла комитетининг раиси.

РЕКЛАМА ❁ ЭЪЛОНЛАР

ФАРҒОНА ШАҲРИДА

1985 ЙИЛ 14-15 СЕНТЯБРДА

НЕФТЧИЛАР МАДАНИЯТ САРОЙИ БИНОСИДА

халқ истеъмоли молларининг ортиқчасини улгуржи сотиш бўйича

ҚЕНГАЙТИРИЛГАН РЕСПУБЛИКА ЯРМАРКАСИ ЎТКАЗИЛАДИ

Унда қатнашиш учун барча иттифоқдош республикалар давлат савдоси ва матлубот кооперацияси улгуржи ва чакана савдо ташкилотлари, шунингдек ортиқча молларга эга бўлган корхоналарнинг вакиллари таклиф қилинади.

ЎЗБЕКИСТОН ССР САВДО МИНИСТРЛИГИ.
«ЎЗБЕКБИРЛАШУВ».
«УЗТОРГПОСРЕДКОНТОРА».

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА
7,20 сентябрь соат 19.30 да

ПРЕМЬЕРА

Ҳ. Ҳ. НИЕЗИЙ асари.
Т. ЖАЛИЛОВ музикаси.

«ПАРАНЖИ СИРЛАРИ»

(2 пардали музикали драма)

Саҳналаштирувчи режиссёр — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Б. ИХТИЁРОВ.
Дирижёр — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Н. ХАЛИЛОВ.
Рассом — А. ЖИБОЕДОВ.
Хормейстер — К. САЪДУЛЛАЕВ.
Балетмейстерлар — Ш. АҲМЕДОВ, Ю. ИСМАТОВА.
Концертмейстерлар — М. А. ФУРМАН, Б. ЦЕПЕМАН.
АСОСИЙ РОЛЛАРДА: Ўзбекистон ССР халқ артистлари: Ҳ. УМАРОВ, Ф. РАҲМАТОВА;
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар: Б. ИХТИЁРОВ, Н. ПЎЛАТОВА, М. ИХТИЁРОВА, А. МИРЗАЕВА;
солистлар: М. ҲОЖИМАТОВА, О. ҒОЗИЕВА, Р. ТЎРАЕВА, Ш. ЗИЁМУҲАМЕДОВ, Р. МАЪДИЕВ, М. КАРИМОВА, Ш. РЎЗИОХУНОВ, А. САЛИМОВ, Ф. АҲМЕДОВ ва бошқалар қатнашадилар.

●

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 6/IX да **Оққуш кўли, 7/IX да Флория Тоска.**

●

«ПАХТАКОР» МАРКАЗИЙ СТАДИОНИДА

6 сентябрь соат 19.30 да СССР биринчилиги учун биринчи лиганинг «ПАХТАКОР» (Тошкент) — «НИСТРУ» — (Кишинев) **командалари ўртасида**

Футбол

СССР Ҳунар-техника таълими давлат комитетининг

1-ТОШКЕНТ ИНДУСТРИАЛ-ПЕДАГОГИКА ТЕХНИКУМИ

7 сентябрь соат 12.00 да техникум ташкил топганлигининг

40 ЙИЛЛИГИНИ ЎТКАЗАДИ

Техникумни битириб кетганлар таклиф қилинади.

АДРЕС: Тошкент шаҳри, 4-Сарикульский тупиги, 1-уй. Телефонлар: 91-05-22, 91-08-25.

●

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг

МИКРОБИОЛОГИЯ ИНСТИТУТИ

ботаника мутахассислиги бўйича азот тўпловчи зангори-яшил сув ўтлари лабораторияси кичик илмий ходими

ВАКАНТ ВАЗИФАСИГА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Конкурс муддати — 11 сентябргача.

Ариза ва ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: 700143, Тошкент шаҳри, 143-алоқа бўлими, Академиклар шаҳарчаси.

●

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — «Африка шерлари» аттракциони (19.30).

Тошкент давлат университети ректорати, партия комитети ва юридик факультети коллективи юридик фанлари кандидати А. А. Азизхўжаевга отаси

Аббос Абдуазимович АЗИЗХУЖАЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ — 6 СЕНТЯБРЬ, ЖУМА

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.40 — Шахмат бўйича жаҳон чемпионати. 9.55 —«Ҳайвонот оламида». 10.55 — «Ўз томонимга йўл». Бадиий фильм. 1-серия. 12.00 — Е. Образцова куйлайди. 12.30 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Телефильмлар. 16.10 — Фильм-концерт. 16.40 — Рус тили. 17.10 — «Қувноқ сеҳргарлик». Бадиий фильм. 18.45 — «Фан ва турмуш». 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — «Жаҳон халқларининг фольклори». 20.15 — «Совет киноси». Киножурнал. 20.25 — «Ўз томонимга йўл». Бадиий фильм. 2-серия. 21.30 — «Время». 22.05 — «1985 йил қўшиқлари». 23.35 — «Дунё воқеалари». 23.50 — Шахмат бўйича жаҳон чемпионати.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Телефильм. 9.35 — Музика. 10.05 — Инглиз тили. 11.05 — Умумий биология. 11.35 — География. 12.05 — С. Гузденко поэзияси. 13.10 — Умумий биология. 14.10 — В. И. Ленин. «Партия ташкилоти ва партия адабиёти». 14.40 — «Истеъдод». 15.10 — «Рус адабиёти ватанпарварлик манбаларида». 16.10 ва 18.30— Янгиликлар. 18.45 — «Онамларнинг мактаби». 19.15 — «Ғолиблар». 20.30 — «Хайрли тун, кичкинтойлар». 20.45 — «Инсон. Ер. Коинот». 21.30 — «Время». 22.05 — «Ўрмонда тўй». Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-I. 7.30 — Ритмик гимнастика. 7.50 — «Салом, кичкинтойлар». 8.05 — Манзарали фильм. 8.20 — Ҳужжатли фильм. 8.30 — «Ахборот». 8.50 — Болалар учун фильм. 9.20 — Телефильм. 9.30 — География. 10.00 — Болалар учун фильм. 10.30 — Биология. 18.15 — Янгиликлар. 18.30 — «Совет Ўзбекистони шаҳарлари». 19.00 — «Ахборот». 19.15 — Телефильм. 19.30 — Футбол. «Пахтакор» — «Нистру». Танаффусда — «Ахборот». 21.15 — Ҳужжатли фильм. 21.30 — «Время». 22.05 — «Ноз-неъмат бунёдкори». 22.25 — «Ҳам меҳнат, ҳам маҳорат».

ТОШКЕНТ-II. 9.00 — 16.15 — Москва-II. 18.10 — «Ёшлик». 18.40 — «Лалварлик овчи». Бадиий фильм. 19.55 — Тошкент янгиликлари. 20.20 — Фильм-концерт. 21.00 — «Оқ йўл». 21.30 — Москва-II.

РАДИО

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 «Қўшиғимиз сизга армуғон». 9.30 — Халқ талантлари концерти. 10.15 — «Дугоналар». 11.30 — «Музикали қутича». 12.00 — «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!» 13.00 — «Чорвадор». 13.30 — «Хатларингизни ўқиб». 14.00 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун эшиттириш. 15.40 — Юмористик эшиттириш. 16.30 — «Саломат бўлинг». 17.00 — Концерт. 18.15 — «Ҳозирги босқичда ғоявий кураш». 18.30 — «Ленин учқуни» — бизнинг меҳмонимиз». 19.25 — «Юность Узбекистана». 20.50 — Халқаро кундалик. 21.00 — «Сайқал». 22.30 — Ёшлик қўшиқлари. 23.30 — Дам олиш концерти.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700047, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

Хатлар ва оммавий ишлар бўлими телефонлари — 33-21-43, 32-53 16, 32-53-20, 32-53-21, 33-11-49, 32-54-06.